

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

PENGARUH TINGKAH LAKU TERANCANG DAN DAYA TAHAN TERHADAP HASRAT KEUSAHAWANAN PELAJAR KOLEJ MATRIKULASI PERLIS

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun

PustakaTBainun

ptbupsi

ROHAIDA BINTI MUSLIM

UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS

2022

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

**PENGARUH TINGKAH LAKU TERANCANG DAN
DAYA TAHAN TERHADAP HASRAT
KEUSAHAWANAN PELAJAR KOLEJ
MATRIKULASI PERLIS**

ROHAIDA BINTI MUSLIM

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

**TESIS DIKEMUKAKAN BAGI MEMENUHI SYARAT UNTUK MEMPEROLEH
IJAZAH DOKTOR FALSAFAH**

**FAKULTI PENGURUSAN DAN EKONOMI
UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS**

2022

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

Please tick (\)

Project Paper

Masters by Research

Master by Mixed Mode

PhD

/

INSTITUTE OF GRADUATE STUDIES**DECLARATION OF ORIGINAL WORK**

This declaration is made on the .....07.....day of.....06.....2022.....

i. Student's Declaration:

I, ROHAIDA BINTI MUSLIM, P20181000792 & FACULTY OF MANAGEMENT AND ECONOMICS (PLEASE INDICATE STUDENT'S NAME, MATRIC NO. AND FACULTY) hereby declare that the work entitled THE INFLUENCE OF PLANNED BEHAVIOR AND RESILIENCE ON THE ENTREPRENEURIAL INTENTION OF PERLIS MATRICULATION COLLEGE STUDENTS is my original work. I have not copied from any other students' work or from any other sources except where due reference or acknowledgement is made explicitly in the text, nor has any part been written for me by another person.

Signature of the student

ii. Supervisor's Declaration:

I NURUL FADLY BIN HABIDIN (SUPERVISOR'S NAME) hereby certifies that the work entitled THE INFLUENCE OF PLANNED BEHAVIOR AND RESILIENCE ON THE ENTREPRENEURIAL INTENTION OF PERLIS MATRICULATION COLLEGE STUDENTS

(TITLE) was prepared by the above named student, and was submitted to the Institute of Graduate Studies as a * partial/full fulfillment for the conferment of DOCTOR OF PHILOSOPHY (BUSINESS MANAGEMENT) (PLEASE INDICATE THE DEGREE), and the aforementioned work, to the best of my knowledge, is the said student's work.

07.06.2022

Date

Signature of the Supervisor

DR NURUL FADLY HABIDIN

SENIOR LECTURER

FACULTY OF MANAGEMENT & ECONOMICS
UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS
33000 TANJUNG MALIM, PERAK.

**INSTITUT PENGAJIAN SISWAZAH /
INSTITUTE OF GRADUATE STUDIES**

**BORANG PENGESAHAN PENYERAHAN TESIS/DISERTASI/LAPORAN KERTAS PROJEK
DECLARATION OF THESIS/DISSERTATION/PROJECT PAPER FORM**

Tajuk / Title: PENGARUH TINGKAH LAKU TERANCANG DAN DAYA TAHAN TERHADAP HASRAT KEUSAHAWANAN PELAJAR KOLEJ MATRIKULASI PERLIS

No. Matrik / Matric's No.: P20181000792

Saya / I : ROHAIDA BINTI MUSLIM

(Nama pelajar / Student's Name)

mengaku membenarkan Tesis/Disertasi/Laporan Kertas Projek (Kedoktoran/Sarjana)* ini disimpan di Universiti Pendidikan Sultan Idris (Perpustakaan Tuanku Bainun) dengan syarat-syarat kegunaan seperti berikut:-

acknowledged that Universiti Pendidikan Sultan Idris (Tuanku Bainun Library) reserves the right as follows:-

1. Tesis/Disertasi/Laporan Kertas Projek ini adalah hak milik UPSI.
The thesis is the property of Universiti Pendidikan Sultan Idris
2. Perpustakaan Tuanku Bainun dibenarkan membuat salinan untuk tujuan rujukan dan penyelidikan.
Tuanku Bainun Library has the right to make copies for the purpose of reference and research.
3. Perpustakaan dibenarkan membuat salinan Tesis/Disertasi ini sebagai bahan pertukaran antara Institusi Pengajian Tinggi.
The Library has the right to make copies of the thesis for academic exchange.
4. Sila tandakan (✓) bagi pilihan kategori di bawah / Please tick (✓) for category below:-

SULIT/CONFIDENTIAL

Mengandungi maklumat yang berdarjah keselamatan atau kepentingan Malaysia seperti yang termaktub dalam Akta Rahsia Rasmi 1972. / Contains confidential information under the Official Secret Act 1972

TERHAD/RESTRICTED

Mengandungi maklumat terhad yang telah ditentukan oleh organisasi/badan di mana penyelidikan ini dijalankan. / Contains restricted information as specified by the organization where research was done.

TIDAK TERHAD / OPEN ACCESS

(Tandatangan Pelajar/ Signature)

(Tandatangan Penyelia / Signature of Supervisor)
& (Nama & Cop Rasmi / Name & Official Stamp)

DR. NORUL HAFIZAH NASIR

SENIOR LECTURER

FACULTY OF MANAGEMENT & ECONOMICS

UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS

35900 TANJUNG MALIM, PERAK.

TEL: 017-5717027

Catatan: Jika Tesis/Disertasi ini **SULIT @ TERHAD**, sila lampirkan surat daripada pihak berkuasa/organisasi berkenaan dengan menyatakan sekali sebab dan tempoh laporan ini perlu dikelaskan sebagai **SULIT** dan **TERHAD**.

Notes: If the thesis is CONFIDENTIAL or RESTRICTED, please attach with the letter from the organization with period and reasons for confidentiality or restriction.

PENGHARGAAN

Dengan nama Allah Yang Maha Pemurah lagi Maha Penyayang.

Syukur kehadrat Ilahi dengan limpah kurniaNya, akhirnya tesis ini dapat dilengkapkan. Setinggi-tinggi penghargaan dan terima kasih dirakamkan kepada penyelia saya, Dr. Nurul Fadly Bin Habidin dan Dr. Nor Azrin Bin Md. Latip di atas segala tunjuk ajar dan panduan yang telah diberikan, dalam proses saya melengkapkan tesis ini. Segala dorongan dan didikan yang telah diberikan amat bermakna dan sangat membantu saya dalam menyempurnakan tesis ini. Terima kasih yang tidak terhingga dirakamkan kepada Bahagian Tajaan Pendidikan, Kementerian Pendidikan Malaysia, kerana telah membiayai pengajian ini.

Jutaan terima kasih diucapkan kepada Bahagian Matrikulasi, Kementerian Pendidikan Malaysia dan Universiti Pendidikan Sultan Idris yang telah membantu saya dalam melaksanakan penyelidikan ini. Ribuan terima kasih juga diucapkan kepada pensyarah-pensyarah dan pelajar Kolej Matrikulasi Perlis dan Kolej Matrikulasi Kedah yang terlibat dalam penyelidikan ini. Kerjasama yang telah diberikan, amat saya hargai. Tanpa kalian, penyelidikan ini tidak akan mampu untuk dilaksanakan dengan jayanya.

Kepada suami saya, Amizan bin Saidon, kedua ibu bapa saya, Muslim bin Abdul Razak dan Che Sam binti Shaari, kedua ibu bapa mertua saya, adik beradik saya, putera dan puteri saya Afiq Naufal dan Nusratina Natasya serta kawan-kawan seperjuangan, tiada ucapan yang dapat menggambarkan, betapa saya amat bersyukur dan bertuah atas bantuan, sokongan dan sentiasa memahami serta berada di sisi. Berkat doa semua, akhirnya tesis ini berjaya disempurnakan.

ABSTRAK

Kajian ini bertujuan untuk menentukan pengaruh tingkah laku terancang (TPB) dan daya tahan (RE) terhadap hasrat keusahawanan (EI) pelajar Kolej Matrikulasi Perlis. Kajian kuantitatif melalui tinjauan telah dilakukan terhadap 244 orang pelajar Kursus Pengurusan Perniagaan yang dipilih berdasarkan teknik persampelan rawak mudah. Soal selidik menggunakan skala Likert 5 mata diedarkan secara penghantaran dan kutipan. Analisis regresi berganda, analisis mediasi sederhana dan analisis moderasi sederhana dilakukan dengan menggunakan SPSS v.23 dan PROSES makro untuk SPSS v.3.4. Keputusan analisis regresi berganda menunjukkan bahawa pembolehubah bebas yang diuji dapat menjelaskan 25.5% varians terhadap hasrat keusahawanan pelajar. Ini membuktikan bahawa tiga dimensi TPB dapat membantu meningkatkan EI pelajar Kolej Matrikulasi Perlis. Dimensi sikap terhadap tingkah laku (ATB) merupakan pembolehubah bebas yang paling mempengaruhi EI pelajar ($\beta=0.307$, $p=0.000$) diikuti dengan SN ($\beta=0.231$, $p=0.000$) dan PBC ($\beta=0.137$, $p=0.020$). Dapatkan kajian juga menunjukkan terdapat hubungan positif dan signifikan antara TPB dan EI pelajar ($\beta=0.494$, $p=0.000$). Hubungan antara TPB dan EI masih signifikan ($p=0.000$) selepas RE sebagai mediasi separa dalam hubungan antara TPB dan EI pelajar. Akhir sekali, keputusan kajian menunjukkan kesan moderasi penglibatan pelajar (PP) yang signifikan ($p=0.006$) ke atas EI pelajar. Kesimpulannya, kajian ini mencadangkan bahawa TPB dan RE pelajar yang tinggi dijangka dapat meningkatkan EI pelajar. Walau bagaimanapun, kajian yang lebih komprehensif perlu dilaksanakan untuk melihat kesan TPB dan RE terhadap EI pelajar. Implikasi kajian menunjukkan bahawa daya tahan keusahawanan yang kuat dapat dijalin melalui peranan faktor RE dan TPB sebagai model alternatif dalam menjelaskan EI pelajar.

THE INFLUENCE OF PLANNED BEHAVIOR AND RESILIENCE ON THE ENTREPRENEURIAL INTENTION OF PERLIS MATRICULATION COLLEGE STUDENTS

ABSTRACT

This study aims to determine the influence of planned behavior (TPB) and resilience (RE) on the entrepreneurial intentions (EI) of Perlis Matriculation College students. A quantitative study through a survey was conducted on 244 students of the Business Management Course selected based on a simple random sampling technique. Questionnaire using a 5 point Likert scale were distributed by delivery and collection. Multiple regression analysis, simple mediation analysis and simple moderation analysis were performed using SPSS v.23 and macro PROCESS for SPSS v.3.4. The results of multiple regression analysis showed that the tested independent variables could explain 25.5% of the variance on students' entrepreneurial intentions. This proves that the three dimensions of TPB can help improve the EI of Perlis Matriculation College students. The attitude toward behavior dimension (ATB) was the most influenced independent variable on students' EI ($\beta = 0.307$, $p = 0.000$) followed by SN ($\beta = 0.231$, $p = 0.000$) and PBC ($\beta = 0.137$, $p = 0.020$). The findings also showed that there was a positive and significant relationship between TPB and EI of students ($\beta = 0.494$, $p = 0.000$). The relationship between TPB and EI was still significant ($p = 0.000$) after RE as a partial mediation in the relationship between TPB and EI of students. Finally, the results of the study showed a significant effect of moderation of student engagement (PP) ($p = 0.006$) on student EI. In conclusion, this study suggest that high student TPB and RE are expected to improve student EI. However, a more comprehensive study needs to be conducted to look at the effects of TPB and RE on students' EI. The implications of the study indicate that strong entrepreneurial resilience can be forged through the role of RE and TPB factors as alternative models in explaining students' EI.

KANDUNGAN

Muka Surat

PERAKUAN KEASLIAN PENULISAN	ii
PENGESAHAN PENYERAHAN TESIS	iii
PENGHARGAAN	iv
ABSTRAK	v
ABSTRACT	vi
KANDUNGAN	vii
SENARAI JADUAL	xiv

SENARAI SINGKATAN	xx
SENARAI LAMPIRAN	xxiii
BAB 1 PENGENALAN	
1.1 Pendahuluan	1
1.2 Latar Belakang Penyelidikan	2
1.3 Pernyataan Masalah	9
1.4 Objektif Penyelidikan	14
1.5 Persoalan Penyelidikan	15
1.6 Hipotesis Penyelidikan	16
1.7 Kerangka Penyelidikan	17
1.8 Kepentingan Penyelidikan	33

Muka Surat

1.9 Skop dan Batasan Penyelidikan	35
1.10 Definisi Operasional	38
1.11 Rumusan	46

BAB 2 KAJIAN LITERATUR

2.1 Pengenalan	47
2.2 Latar Belakang Keusahawanan dalam Pendidikan di Malaysia	48
2.3 Usahawan	52
2.4 Keusahawanan	55
2.5 Pendidikan Keusahawanan	60
2.6 Teori Tingkah Laku Terancang (TPB)	65
2.6.1 Asal TPB	65
2.6.2 Penambahbaikan Pembolehubah dalam Model TPB	68
2.6.3 Pembangunan Komprehensif TPB	70
2.6.4 Aplikasi TPB	73
2.6.5 TPB dalam Penyelidikan Keusahawanan	75
2.6.5.1 Sikap Terhadap Tingkah Laku (ATB)	77
2.6.5.2 Norma Subjektif (SN)	77
2.6.5.3 Kawalan Tingkah Laku yang Dilihat (PBC)	78
2.7 Daya Tahan (RE)	81
2.8 Hasrat Keusahawanan (EI)	88
2.8.1 Model Berasaskan Hasrat dalam Bidang Keusahawanan	91

Muka Surat

2.9 Tingkah Laku Terancang dan Hasrat Keusahawanan	95
2.10 Tingkah Laku Terancang dan Daya Tahan	99
2.11 Daya Tahan dan Hasrat Keusahawanan	100
2.12 Daya Tahan Mediasi Hubungan Tingkah Laku Terancang dan Hasrat Keusahawanan	104
2.13 Penglibatan Pelajar Dalam Aktiviti Perniagaan Moderasi Hubungan Tingkah Laku Terancang dan Hasrat Keusahawanan	105
2.14 Penglibatan Keluarga Dalam Aktiviti Perniagaan Moderasi Hubungan Tingkah Laku Terancang dan Hasrat Keusahawanan	107
2.15 Dasar-Dasar Pendidikan Keusahawanan di Malaysia	108
2.15.1 Dasar Pembangunan Keusahawanan IPT (2010)	113
2.15.2 Pelan Strategik Keusahawanan IPT (2013- 2015)	115
2.15.3 Pelan Tindakan Keusahawanan (PTK) IPT (2016 -2020)	118
2.15.4 Dasar Keusahawanan Nasional (DKN 2030)	121
2.16 Pendidikan Keusahawanan di Kolej Matrikulasi Malaysia	129
2.17 Rumusan	136

BAB 3 METODOLOGI PENYELIDIKAN

3.1 Pengenalan	137
3.2 Reka Bentuk Penyelidikan	138
3.2.1 Falsafah Penyelidikan	140
3.2.2 Pendekatan Penyelidikan	143
3.2.3 Kaedah Penyelidikan Kuantitatif	144

Muka Surat

3.2.4 Strategi Penyelidikan	148
3.2.5 Masa Penyelidikan	149
3.2.6 Teknik Pengumpulan Data	150
3.3 Penetapan dan Skop Penyelidikan	153
3.4 Populasi dan Persampelan	156
3.5 Instrumen Pengukuran Pembolehubah Penyelidikan	164
3.6 Soal Selidik	173
3.6.1 Bahagian A: Tingkah Laku Terancang	174
3.6.2 Bahagian B: Daya Tahan	175
3.6.3 Bahagian C: Hasrat Keusahawanan	178
3.6.4 Bahagian D: Demografi	182
3.7 Terjemahan	182
3.8 Ujian Rintis	184
3.8.1 Ujian Rintis Dengan Pakar	186
3.8.2 Ujian Rintis Dengan Responden Berpotensi	187
3.8.3 Keputusan Ujian Rintis	194
3.8.3.1 Reka Bentuk Soal Selidik Yang Disusun Semula Berdasarkan Kepada Maklum Balas Pakar	194
3.8.3.2 Reka Bentuk Soal Selidik Yang Disusun Semula Berdasarkan Kepada Maklum Balas Responden	195
3.8.3.3 Penambahbaikan Konstruk	196
3.9 Prosedur Pengumpulan Data	213

Muka Surat

3.10 Analisis Data	218
3.10.1 Analisis Awal	225
3.10.2 Ujian Hipotesis	231
3.10.2.1 Analisis MLR	231
3.10.2.2 Analisis SMed (Kesan Langsung)	232
3.10.2.3 Analisis SMed (Kesan Mediasi Sederhana)	233
3.10.2.4 Analisis Smod (Kesan Moderasi Sederhana)	235
3.11 Rumusan	237

BAB 4 DAPATAN PENYELIDIKAN

4.1 Pengenalan	238
4.2 Analisis Awal	239
4.2.1 Pengekodan dan Penyuntingan Data	239
4.2.2 Rawatan Data Hilang	239
4.2.3 Penilaian Andaian Regresi Linear Berganda	241
4.2.4 Penilaian Bias Kaedah Biasa	246
4.3 Penilaian Kebolehpercayaan	247
4.4 Kadar Tindak Balas	248
4.5 Ciri-Ciri Sampel	249
4.6 Pengujian Hipotesis	251
4.6.1 Analisis Regresi Linear Berganda	251
4.6.2 Analisis Kesan Langsung	256
4.6.3 Analisis Kesan Mediasi	259

Muka Surat

4.6.4 Analisis Kesan Moderasi	262
4.6.5 Ulasan Pengujian Hipotesis	268
4.7 Rumusan	270

BAB 5 PERBINCANGAN DAN RUMUSAN

5.1 Pengenalan	272
5.2 Perbincangan Dapatan	273
5.2.1 Adakah terdapat pengaruh tingkah laku terancang ke atas hasrat keusahawanan pelajar?	274
5.2.1.1 Adakah terdapat pengaruh ATB ke atas EI pelajar?	277
5.2.1.2 Adakah terdapat pengaruh SN ke atas EI pelajar?	280
5.2.1.3 Adakah terdapat pengaruh PBC ke atas EI pelajar?	282
5.2.2 Adakah terdapat pengaruh tingkah laku terancang ke atas daya tahan?	284
5.2.3 Adakah terdapat pengaruh daya tahan ke atas hasrat keusahawanan pelajar?	286
5.2.4 Adakah daya tahan mediasi hubungan antara tingkah laku terancang dan hasrat keusahawanan pelajar?	288
5.2.5 Adakah penglibatan pelajar dalam aktiviti perniagaan moderasi hubungan antara tingkah laku terancang dan hasrat keusahawanan pelajar?	291
5.2.6 Adakah penglibatan keluarga dalam aktiviti perniagaan moderasi hubungan antara tingkah laku terancang dan hasrat keusahawanan pelajar?	294
5.3 Implikasi	297

Muka Surat

5.3.1 Implikasi Teoretikal	298
5.3.2 Implikasi Pengurusan	304
5.4 Batasan dan Petunjuk untuk Penyelidikan Masa Depan	308
5.5 Kesimpulan	311
RUJUKAN	316
LAMPIRAN	370

SENARAI JADUAL

No. Jadual		Muka Surat
2.1	Definisi Usahawan	54
2.2	Penentu Keusahawanan yang Berjaya Dalam Pandangan Penulis Klasik	56
2.3	Definisi Keusahawanan	59
2.4	Kajian Hasrat Keusahawanan	91
2.5	Kajian Berkaitan Tingkah Laku Terancang (TPB)	98
2.6	Kajian Berkaitan TPB dan Daya Tahan (RE)	99
2.7	Kajian Berkaitan RE dan Hasrat Keusahawanan (EI)	103
2.8	Kajian Berkaitan RE Mediasi Hubungan TPB dan EI	105
2.9	Ringkasan Kajian-Kajian Lepas Tentang Penglibatan Pelajar Dalam Aktiviti Perniagaan (PP)	106
2.10	Ringkasan Kajian-Kajian Lepas Tentang Penglibatan Keluarga Dalam Aktiviti Perniagaan (PK)	108
3.1	Peratusan Pelajar Kursus Pengurusan Peniagaan Mengikut Kolej	156
3.2	Kolej Matrikulasi yang Menawarkan Kursus Pengurusan Perniagaan	158
3.3	Peruntukan Sampel Rawak Mudah	163
3.4	Pecahan Sampel Mengikut Kuliah	163
3.5	Item Pengukuran Permulaan Bagi Setiap Konstruk dan Sumber (TPB)	167

No. Jadual	Muka Surat
3.6 Item Pengukuran Permulaan Bagi Setiap Konstruk dan Sumber (RE)	170
3.7 Item Pengukuran Permulaan dan Sumber (EI)	172
3.8 Rentang Saiz Sampel Minimum Apabila Bilangan Faktor Adalah Lima	191
3.9 Jadual Interpretasi Skor Alpha Cronbach	193
3.10 Reka Bentuk Semula Soal Selidik Berdasarkan Maklum Balas Pakar	194
3.11 Reka Bentuk Semula Soal Selidik Berdasarkan Maklum Responden	196
3.12 Cut-off Values Berkaitan Dengan Analisis Faktor	197
3.13 Analisis Faktor Penerokaan (EFA) untuk TPB	199
3.14 EFA untuk TPB (Spesifikasi Semula Kali Pertama)	200
3.15 EFA untuk TPB (Spesifikasi Semula Kali Kedua)	201
3.16 Analisis Faktor Penerokaan (EFA) untuk RE	202
3.17 EFA untuk RE (Spesifikasi Semula Kali Pertama)	203
3.18 EFA untuk RE (Spesifikasi Semula Kali Kedua)	205
3.19 Analisis Faktor Penerokaan (EFA) untuk EI	206
3.20 EFA untuk EI (Spesifikasi Semula Kali Pertama)	207
3.21 EFA untuk EI (Spesifikasi Semula Kali Kedua)	207
3.22 Analisis Kebolehpercayaan	208
3.23 Ringkasan Keputusan Analisis EFA dan Kebolehpercayaan	210
3.24 Ringkasan Pengukuran Akhir	211
3.25 Prosedur Pengumpulan Data	215
3.26 Petunjuk Kepada Penilaian Normaliti, Outliers dan Multikolineariti	229

No. Jadual	Muka Surat
3.27 Ringkasan Hipotesis yang Dicadangkan Berkaitan Dengan Kesan Pengaruh	232
3.28 Ringkasan Hipotesis yang Dicadangkan Berkaitan Dengan Kesan Langsung	232
3.29 Ringkasan Hipotesis yang Dicadangkan Berkaitan Dengan Kesan Mediasi	235
3.30 Ringkasan Hipotesis yang Dicadangkan Berkaitan Dengan Kesan Moderasi	235
3.31 Ringkasan Teknik Analisis Data yang Digunakan	236
4.1 Analisis Data Hilang	240
4.2 Penilaian Normaliti	243
4.3 Analisis Multivariate Outlies	244
4.4 Ujian Multikolineariti – Toleransi dan VIF	246
4.5 Keputusan EFA untuk Ujian Faktor Tunggal Harman	247
4.6 Analisis Kebolehpercayaan	248
4.7 Profil Responden	250
4.8 Ringkasan Model	252
4.9 Analisis Varians (ANOVA)	252
4.10 Keputusan Ujian Regresi Pelbagai Ke Atas Pembolehubah-Pembolehubah Bagi Meramal Hasrat Keusahawanan	253
4.11 Model Spesifik Regresi Pelbagai	254
4.12 Ringkasan Statistik Kolineariti	254
4.13 Ringkasan Ujian Hipotesis Berkaitan Dengan Kesan Langsung	258
4.14 Keputusan Kesan Tidak Langsung	260

No. Jadual	Muka Surat
4.15 Ringkasan Ujian Hipotesis Berkaitan Dengan Kesan Mediasi	261
4.16 Ringkasan Model	263
4.17 Output Separa PROSES Makro untuk Model Moderasi PP	264
4.18 Output PROSES Makro untuk Menguji Kesasn Bersyarat TPB Terhadap EI dalam Nilai Pembolehubah Moderasi	264
4.19 Ringkasan Model	266
4.20 Output Separa PROSES Makro untuk Model Moderasi PK	267
4.21 Hasil Ujian Hipotesis	270

SENARAI RAJAH

No. Rajah	Muka Surat
1.1 Kadar Entrepreneurial Intention & Total Early-Stage Entrepreneurial Activity (TEA) di Enam Buah Negara ASEAN bagi Tahun 2014	7
1.2 Model Teori Tingkah Laku Terancang (Ajzen, 1991)	18
1.3 Kerangka Penyelidikan	31
1.4 Definisi Konstruk	45
2.1 Ekosistem Pendidikan Keusahawanan di Malaysia	50
2.2 Model Teori Tingkah Laku Terancang yang Disemak (Ajzen, 2006)	66
2.3 Evolusi Model Hasrat Keusahawanan. Diadaptasi daripada Guerrero, Rialp dan Urbano (2008)	92
2.4 Model Acara Keusahawanan Shapero dan Sokol. Diadaptasi daripada Shapero dan Sokol (1982)	93
2.5 Model Teori Tingkah Laku Terancang Ajzen. Diadaptasi daripada Ajzen (1991)	94
3.1 Bawang Penyelidikan (Saunders et al., 2016:124)	140
3.2 Pilihan Metodologi (Saunders et al., 2016:167)	147
3.3 Strategi Tinjauan yang Dicadangkan (Saunders et al., 2016:440)	152
3.4 Konsepsi Hubungan Antara Populasi Umum, Sasaran dan Capaian (Asiamah et al., 2017)	158
3.5 Gambaran Penilaian Pengukuran. Diadaptasi daripada Bhattacherjee (2012)	186

No. Rajah	Muka Surat
3.6 Gambaran Keseluruhan Analisis Data	218
4.1 Normal Probability Plot of Regression Standardized Residual	255
4.2 Keputusan Ujian Model Struktur	258
4.3 Keputusan Ujian Model Struktur	258
4.4 Keputusan Ujian Model Struktur	261
4.5 Penyebaran Hubungan Antara TPB (Indeks Tingkah Laku Terancang) dan EI (Indeks Hasrat Keusahawanan) bagi Pelbagai Nilai Pembolehubah PP	265
4.6 Penyebaran Hubungan Antara TPB (Indeks Tingkah Laku Terancang) dan EI (Indeks Hasrat Keusahawanan) bagi Pelbagai Nilai Pembolehubah PK	267
5.1 Pengaruh Moderasi Penglibatan Pelajar dalam Aktiviti Perniagaan (PP) pada Hubungan TPB - EI	293
5.2 Pengaruh Moderasi Penglibatan Keluarga dalam Aktiviti Perniagaan (PK) pada Hubungan TPB - EI	396

SENARAI SINGKATAN

ATB	Sikap Terhadap Tingkah Laku
BMKPM	Bahagian Matrikulasi Kementerian Pendidikan Malaysia
C	Kawalan
CD-RISC	Connor-Davidson Reasilience Scale
CI	Confidence Interval
CMB	Common Method Bias
DSKP	Dokumen Standard Kurikulum Pentaksiran
EEM	Model Acara Keusahawanan
EFA	Analisis Faktor Penerokaan
EI	Hasrat Keusahawanan
EIQ	Soal Selidik Hasrat Keusahawanan
GEM	Global Entrepreneurship Monitor
HIEP	Amalan Pendidikan Berimpak Tinggi
IPT	Institusi Pengajian Tinggi
KMK	Kolej Matrikulasi Kedah
KMKN	Kolej Mara Kuala Nerang
KMO	Kaiser-Meyer-Olkin
KMP	Kolej Matrikulasi Perlis
KMPk	Kolej Matrikulasi Perak
KMPP	Kolej Matrikulasi Pulau Pinang

KPM	Kementerian Pendidikan Malaysia
KPT	Kementerian Pengajian Tinggi
KSSM	Kurikulum Standard Sekolah Menengah
KSSR	Kurikulum Standard Sekolah Rendah
LLCI	Selang Keyakinan Had Bawah
MAR	Missing at Random
MCAR	Missing Completely at Random
MI	Multiple Imputation
ML	Maximum Likelihood
MLR	Analisis Regresi Linear Berganda
MPEI	Mata Pelajaran Elektif Ikhtisas
MPM	Majlis Peperiksaan Malaysia
MSA	Measure of Sampling Adequacy
OLS	Ordinary Least Squares
PBC	Kawalan Tingkah Laku yang Dilihat
PD	Perdagangan
PHT	Kecekapan Peribadi, Standard yang Tinggi dan Ketabahan
PK	Penglibatan Keluarga dalam Aktiviti Perniagaan
PP	Pengajian/Pengurusan Perniagaan
PP	Penglibatan Pelajar dalam Aktiviti Perniagaan
PPPM (PT)	Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia (Pengajian Tinggi)
PS	Penerimaan Positif Perubahan dan Hubungan Selamat dengan Orang Lain
PTK (IPT)	Pelan Tindakan Keusahawanan (Institusi Pengajian Tinggi)
RE	Daya Tahan
RM-RESC	Rohaida Muslim Resilience Scale

S	Pengaruh Rohani
SMed	Analisis Mediasi Sederhana
SMKDSA	Sekolah Menengah Kebangsaan Datuk Syed Ahmad
SMod	Analisis Moderasi Sederhana
SN	Norma Subjektif
SPSS	Pakej Statistik untuk Sains Sosial
STPM	Sijil Tinggi Persekolahan Malaysia
TACT	Prinsip Sasaran, Tindakan, Konteks dan Masa
TEA	Total Early-Stage Entrepreneurial Activity
TMA	Teori Multiattributeattitude
TPB	Teori Tingkah Laku Terancang
TRA	Teori Tindakan Beralasan
TTS	Amanah dalam Naluri Seseorang, Toleransi Memberi Kesan Negatif dan Kesan-Kesan Pengukuhan Tekanan
ULCI	Selang Keyakinan Had Atas
VIF	Variance Inflation Factor

SENARAI LAMPIRAN

- A Ringkasan Penyelidikan EI Terkini
- B Profil Responden (Kajian Rintis)
- C Statistik Deskriptif (Kajian Rintis)
- D Soal Selidik Akhir
- E Kod Maklum Balas
- F Anggaran Keluk
- G Scatterplots
- H Durbin-Watson
- I Analisis Regresi Linear Berganda
- J Analisis Mediasi Sederhana
- K Analisis Moderasi Sederhana (Penglibatan Pelajar)
- L Analisis Moderasi Sederhana (Penglibatan Keluarga)

BAB 1

PENGENALAN

1.1 Pendahuluan

Bab ini memberikan penerangan ringkas tentang penyelidikan. Selepas pengenalan bab, seksyen 1.2 membentangkan latar belakang penyelidikan manakala seksyen 1.3 menentukan masalah penyelidikan. Seterusnya, seksyen 1.4 menerangkan objektif penyelidikan, seksyen 1.5 menggariskan persoalan penyelidikan manakala seksyen 1.6 dan seksyen 1.7 membentangkan hipotesis penyelidikan dan kerangka penyelidikan. Seksyen 1.8, 1.9 dan 1.10 menggariskan kepentingan penyelidikan, skop dan batasan penyelidikan serta definisi operasional. Akhirnya, seksyen 1.11 adalah rumusan bab.

1.2 Latar Belakang Penyelidikan

Dua aspek utama yang sentiasa diberi penekanan dalam usaha untuk menjadikan Malaysia sebagai sebuah negara maju yang berpendapatan tinggi dan inklusif adalah pendidikan dan keusahawanan (Pelan Tindakan Keusahawanan IPT, 2016-2020). Dalam konteks pembangunan masyarakat dan ekonomi, melahirkan golongan usahawan dan menggalakkan keusahawanan dalam kalangan rakyat secara amnya, dan dalam kalangan pelajar secara khususnya, amatlah penting dalam usaha untuk merealisasikan aspirasi ini (Idris Jusoh, 2016).

Selain itu, penerapan dan pendedahan kepada budaya dan nilai-nilai keusahawanan merupakan satu proses pembelajaran yang dapat membuka ruang dan minda pelajar agar lebih kreatif, inovatif dan berdaya maju seterusnya mampu untuk menjana inovasi, peluang pekerjaan dan pertumbuhan ekonomi yang lebih mantap pada masa hadapan. Oleh yang demikian, pembangunan modal insan melalui aktiviti keusahawanan telah dikenalpasti sebagai pembolehubah penting dalam menyokong peralihan sektor-sektor ekonomi kepada aktiviti berintensif pengetahuan dan inovasi (Rancangan Malaysia Ke-11, 2016-2020).

Sehubungan itu, bagi membudayakan keusahawanan dalam kalangan pelajar, maka perlulah hasrat keusahawanan (EI) tersebut diterapkan seawal yang mungkin melalui sistem pendidikan formal. Ini kerana, proses pembudayaan keusahawanan merupakan satu proses jangka panjang dan memerlukan usaha yang berterusan. Di negara kita, pendidikan kepada dunia keusahawanan telah bermula dari peringkat

rendah lagi sebagai elemen nilai tambah dalam transformasi kurikulum persekolahan rendah melalui pengenalan Kurikulum Standard Sekolah Rendah (KSSR) pada tahun 2011, (KSSR, 2011). Seterusnya, keusahawanan dijadikan sebagai elemen merentas kurikulum melalui pelaksanaan Kurikulum Standard Sekolah Menengah (KSSM) pada tahun 2017 dan hasrat pendidikan adalah untuk melahirkan pelajar sebagai global player yang berdaya tahan (KSSM Semakan, 2017). Jelas di sini bahawa keusahawanan merupakan satu aspek yang penting untuk didedahkan dan diterapkan kepada pelajar agar dapat membangunkan modal insan yang membawa kepada pembangunan masyarakat, pertumbuhan ekonomi dan menjadikan Malaysia sebagai sebuah negara maju.

Seterusnya, penjenamaan semula mata pelajaran Perdagangan kepada

Perniagaan (KSSM Semakan, 2017) untuk pelajar tingkatan empat dan lima yang dilaksanakan pada tahun 2017 adalah bertujuan untuk menyediakan pelajar sebagai modal insan yang menjadikan perniagaan sebagai satu kerjaya, mengurangkan kebergantungan kepada kerajaan dan mampu bersaing di peringkat global serta memperkembang dan mempertingkatkan pengetahuan dan kemahiran asas mereka dalam bidang pengurusan perniagaan (DSKP Perniagaan, 2016). Selain itu, Kurikulum Standard MPEI Perniagaan juga menekankan pembentukan (1) kemahiran kepimpinan dalam diri pelajar dengan mengintegrasikan sikap-sikap keusahawanan, (2) kemahiran abad ke-21 iaitu berdaya tahan dan (3) ciri-ciri dan amalan keusahawanan sebagai satu budaya dalam kalangan pelajar.

Seiring dengan itu, penggubalan semula Sukatan Pelajaran Pengajian Perniagaan pada tahun 2012 adalah bertujuan untuk membolehkan pelajar-pelajar tingkatan enam memahami dan menghayati tiga komponen utama iaitu prinsip perniagaan, prinsip pengurusan dan asas keusahawanan. Usaha ini adalah bagi menghasilkan pelajar prauniversiti yang berfikiran matang, berpengetahuan luas dan berupaya untuk menyampaikan idea secara berkesan dengan menggunakan pelbagai bentuk komunikasi (Majlis Peperiksaan Malaysia, 2012).

Sehubungan itu juga, pelbagai usaha dan penambahbaikan telah dilakukan oleh Bahagian Matrikulasi Kementerian Pendidikan Malaysia (BMKPM) bagi memastikan pendidikan keusahawanan kekal relevan dan mendapat tempat dalam sistem pendidikan kita. BMKPM telah melaksanakan pendidikan keusahawanan merentasi kurikulum, menambah baik kurikulum sedia ada dan mempelbagaikan aktiviti kokurikulum 05-4506832 tbupsi berkaitan keusahawanan seperti yang terkandung dalam Spesifikasi Kurikulum Pengurusan Perniagaan Matrikulasi (2018). Penekanan terhadap aspek keusahawanan dapat dilihat melalui pengenalan aktiviti praktikal dalam topik keusahawanan bagi memupuk budaya dan hasrat keusahawanan dalam diri pelajar kolej matrikulasi.

Seterusnya, dengan penambahbaikan dan pengiktirafan kecemerlangan program matrikulasi oleh KPM, maka kurikulum bagi Kursus Pengurusan Perniagaan telah disemak semula dan mula digunakan bagi sesi 2018/2019 yang bertujuan untuk menyediakan pelajar yang berpengetahuan, kreatif dan berdaya saing serta mempunyai ciri-ciri kualiti diri yang terpuji dan daya kepimpinan yang tinggi (Panduan Program Matrikulasi Satu Tahun KPM, 2018). Pelajar lepasan matrikulasi boleh meneruskan

pengajian ke peringkat ijazah pertama atau dilantik ke dalam perkhidmatan awam (Baiduriah Yaakub, 2018) atau bekerja sendiri sebagai usahawan dengan kemahiran dan pengalaman yang diperolehi sepanjang pengajian di kolej matrikulasi. Selaras dengan itu, pengumuman oleh mantan Menteri Pendidikan, Datuk Seri Mahdzir Khalid bahawa pelajar lulusan matrikulasi KPM akan menerima sijil seperti lepasan Sijil Tinggi Persekolahan Malaysia (STPM) yang membolehkan mereka menceburi pasaran kerja dalam perkhidmatan awam mahu pun sektor swasta (Utusan Melayu, 2017). Ini jelas menunjukkan bahawa pelajar lepasan matrikulasi sudah cukup mempunyai kemahiran dan pengalaman untuk bekerja sendiri sebagai seorang usahawan sekiranya EI dipupuk semasa sesi pembelajaran mereka.

Menurut Kementerian Pengajian Tinggi (KPT, 2017), pembangunan keusahawanan tertumpu kepada empat kumpulan sasaran iaitu (1) pelajar, (2) siswa/siswazah institusi pengajian tinggi (IPT), (3) belia dan (4) wanita. Oleh itu, KPT telah membangunkan Pelan Tindakan Keusahawanan IPT 2016-2020 bagi memupuk minda keusahawanan ke dalam seluruh sistem pendidikan tinggi agar dapat melahirkan graduan yang holistik, berciri keusahawanan dan seimbang sebagai job creator. Pelan ini merupakan kesinambungan daripada Dasar Pembangunan Keusahawanan IPT 2010 dan Pelan Strategik Keusahawanan IPT 2013-2015.

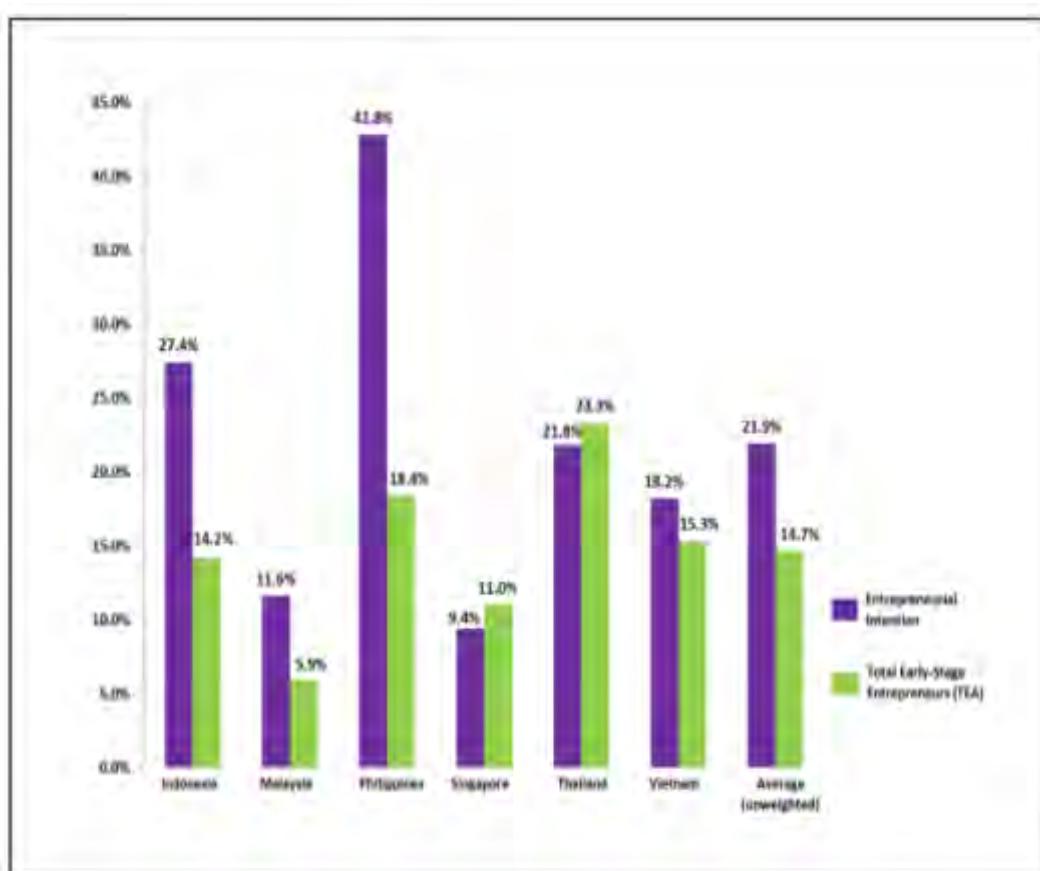
(3) menambahbaik ekosistem yang menyokong aktiviti keusahawanan pelajar dan (4) memperkuuhkan kompetensi tenaga pengajar/pembimbing keusahawanan.

Walaupun terdapat peningkatan yang konsisten terhadap bilangan lulusan IPT yang menceburi bidang keusahawanan sebaik sahaja selepas menamatkan pengajian, namun peratusannya masih sangat kecil iaitu sekitar 2 peratus sahaja daripada jumlah mereka yang bergraduat setiap tahun (Pelan Tindakan Keusahawanan IPT, 2016-2020). Data ini adalah selari dengan laporan *Global Entrepreneurship Monitor* (GEM, 2014) iaitu hanya 50.37% rakyat Malaysia yang melihat keusahawanan sebagai satu pilihan kerjaya yang baik. Fenomena ini mungkin akan membataskan kecenderungan golongan muda untuk menceburi bidang keusahawanan sebagai kerjaya, terutama apabila ianya mendapat tentangan daripada ibu bapa dan keluarga.

Selain itu, pencapaian Malaysia dari aspek (1) hasrat menjadi usahawan (*entrepreneurial intention*), iaitu peratusan individu yang dijangka memulakan perniagaan dalam tempoh tiga tahun akan datang, (2) kadar *Total Early-Stage Entrepreneurial Activity* (TEA) iaitu peratusan individu yang sedang dalam proses untuk memulakan perniagaan dan (3) mereka yang baharu sahaja menjalankan perniagaan kurang daripada tiga setengah tahun adalah masih rendah. Rajah 1.1 menunjukkan kadar EI dan TEA Negara-negara ASEAN.

Rajah 1.1. Kadar Entrepreneurial Intention & Total Early-Stage Entrepreneurial Activity (TEA) di Enam Buah Negara ASEAN bagi Tahun 2014. Sumber: UNIRAZAK (2015)

Sehubungan itu, adalah amat kritikal bagi Malaysia untuk memberi perhatian yang serius dengan menambahbaik komponen pendidikan dan latihan keusahawanan khususnya dalam sistem pendidikan tinggi negara. Usaha yang berterusan perlu dilakukan dari peringkat pendidikan rendah bagi menerapkan budaya dan minda keusahawanan dalam kalangan pelajar dan juga sebagai usaha untuk melahirkan lebih ramai usahawan dalam kalangan lulusan IPT. Ini kerana, sebagai pengusaha sesebuah perniagaan, secara tidak langsung mereka juga merupakan penjana pekerjaan. Hujah ini adalah bertepatan dengan hasil penyelidikan yang mendapati bahawa 70% pekerjaan dijana melalui perusahaan kecil dan sederhana (Lim & Grant, 2014).

Menurut Wee Ka Siong (2016), aktiviti keusahawanan bermula dengan wujudnya usahawan yang berpotensi, iaitu individu yang bukan sahaja mempunyai keberanian untuk menceburkan diri dalam aktiviti keusahawanan semata-mata, malah mempunyai kepercayaan dan keupayaan untuk melakukannya. Namun, kecenderungan pelajar untuk menjadi seorang usahawan adalah sangat berkaitan dengan hasrat mereka (Olanrewaju, 2013). Hasrat keusahawanan (EI) mendorong seseorang untuk bekerja sendiri (Karimi et al., 2016) dan memulakan sesuatu perniagaan yang baharu (Dinis et al., 2013). Penentu tingkah laku terancang (TPB) secara positif mempunyai hubungan dengan EI (Zhang & Cain, 2017), manakala daya tahan (RE) menambah varians yang unik dalam meramalkan EI (Hlatywayo et al., 2017). Sebagai rumusannya, kedua-dua pembolehubah sangat penting dalam mempengaruhi hasrat keusahawanan pelajar.

Perkembangan EI merupakan isu yang sangat penting sekiranya keusahawanan ^{tbupsi} memberikan jalan penyelesaian kepada masalah pengangguran. Oleh itu, adalah penting untuk mewujudkan mekanisme untuk mengembangkan EI pelajar. Untuk melakukannya dengan berkesan, faktor-faktor yang membawa kepada EI mesti difahami terlebih dahulu. Sebagai tindak balas kepada keperluan untuk memberikan pandangan tentang faktor-faktor yang dapat meningkatkan EI pelajar, peranan ramalan TPB dan RE harus diperiksa. Oleh itu, penyelidikan empirikal tentang topik ini jelas dibenarkan. Oleh yang demikian, penyelidikan ini dilakukan bagi menentukan pengaruh TPB dan RE ke atas EI pelajar Pengurusan Perniagaan kolej matrikulasi di Malaysia.

1.3 Pernyataan Masalah

Hasrat keusahawanan (EI) adalah refleksi daripada keadaan minda yang mendorong seseorang untuk bekerja sendiri (Karimi et al., 2016; Gerba, 2012) dan penglibatan individu untuk memulakan sesuatu perniagaan yang baru (Dinis et al, 2013). Hasrat sangat terkenal daripada psikologi sosial sebagai peramal tepat ke atas TPB. Pembolehubah ini sangat relevan kerana didapati bahawa orang yang mempunyai potensi keusahawanan yang tinggi biasanya mempunyai EI yang tinggi (Jakopec et al., 2013). Terdapat bukti bahawa EI bergantung kepada sikap individu terhadap keusahawanan (Moriano et al., 2012), jangkaan dan kepercayaan keluarga yang dilihat terhadap tingkah laku keusahawanan, kawalan tingkah laku yang dilihat dan keupayaan yang dilihat untuk melaksanakan tingkah laku keusahawanan. Oleh itu, tingkah laku keusahawanan boleh diramal dengan tepat dengan mengkaji hasrat (Krueger et al., 2000).

Bidang keusahawanan telah diberi penekanan dalam kebanyakan bidang penyelidikan akademik yang merangkumi pendekatan yang berbeza. Walau bagaimanapun, belum cukup diketahui faktor-faktor peribadi yang berkaitan dengan EI. Keusahawanan telah dikaitkan dengan keadaan sosial, ekonomi dan keluarga, namun ciri psikologi individu yang berhasrat untuk memulakan sebuah perniagaan kurang mendapat perhatian yang sama. Menurut Luthans (2002), antara ciri-ciri psikologi peribadi adalah seperti efikasi kendiri, harapan, keyakinan dan daya tahan (RE). Antara pembolehubah individu yang berkaitan dengan tingkah laku keusahawanan adalah menjadi orang yang menentukan (Kim-Soon et al., 2013), mempunyai kecenderungan

untuk mengambil risiko jangka pendek (Zhang et al., 2014) dan mempunyai keperluan yang tinggi untuk pencapaian (Mat et al., 2015).

Penyelidikan empirikal telah mengkaji ketiga-tiga penentu tingkah laku terancang (TPB) tetapi dengan keputusan yang tidak meyakinkan. Lee et al. (2011) mendapati bahawa terdapat hubungan yang signifikan antara sikap terhadap tingkah laku (ATB) dan hasrat untuk memulakan perniagaan. Walau bagaimanapun, penyelidikan-penyelidikan lain mendapati tiada hubungan antara sikap ke arah perniagaan dengan EI (Zhang et al., 2014; Siu & Lo, 2013). Hubungan yang tidak signifikan ini mungkin disebabkan oleh adanya konstruk yang lebih relevan (Siu & Lo, 2013).

Manakala Linan dan Chen (2009) pula menyatakan bahawa SN tidak mempunyai pengaruh yang besar kepada EI. Keadaan ini mungkin disebabkan oleh skop norma subjektif itu sendiri.

Selain itu, Zhao et al. (2005) mendapati bahawa kawalan tingkah laku yang dilihat (PBC) mempunyai kesan positif terhadap EI dan peramal terbaik ke atas EI (Linan & Chen, 2009). Manakala Yang (2013) pula mendapati bahawa PBC secara signifikannya mempengaruhi EI, tetapi pengaruhnya adalah kurang. Oleh itu, kesan

TPB (ATB, SN dan PBC) masih kurang jelas untuk menerangkan sepenuhnya kesan TPB ke atas hasrat keusahawanan pelajar. Justeru, bagi mengekalkan hubungan, maka peranan penentu-penentu (ATB, SN dan PBC) ini perlulah diselidiki.

Selain daripada tiga penentu TPB yang meramalkan EI pelajar, pembolehubah daya tahan (RE) telah muncul sebagai fenomena kritis dalam keusahawanan dan usahawan. RE merupakan paradigma baru di negara maju, tetapi ia dipercayai menjadi penyumbang penting dalam amalan keusahawanan (Yousaf et al., 2015) dan dikelompokkan sebagai fenomena yang berkaitan dengan aspek keusahawanan seperti individu, usaha dan pasukan (Hedner et al., 2011; Hayward et al., 2010). Ahli akademik, penulis jurnal dan penulis blog telah menunjukkan kepentingan ciri psikologi peribadi ini untuk berjaya (Francis, 2014; Hedner et al., 2011; Jozefak, 2011).

Pembolehubah ini sangat penting kerana individu yang berdaya tahan juga akan berjaya dalam bidang keusahawanan (Rosemary Fisher et al., 2016; Yunxi & Sharon, 2015).

Menurut Lee dan Wang (2017), disebabkan usahawan terdedah kepada risiko kegagalan dan ketidakpastian yang tinggi, maka RE merupakan kunci kepada ujian yang berterusan dan kejayaan mereka. Pendapat tersebut adalah selaras dengan Garcia dan Ayala Calvo (2013) iaitu usahawan yang berdaya tahan akan lebih tabah dan lebih bersedia untuk bekerja keras bagi mencapai matlamat dan cita-cita mereka serta menunjukkan toleransi yang tinggi dan boleh menyesuaikan diri dalam keadaan yang berubah. Malah, daya tahan (RE) telah menambahkan varians yang unik dalam meramalkan hasrat keusahawanan (EI) (Hlatwyayo et al., 2017).

Walaupun peranan RE telah diketahui secara meluas, namun kesusasteraan empirikal tentang bagaimana RE dapat diterapkan kepada usahawan masih terhad dan sedikit perhatian telah diberikan untuk mengkaji RE secara kritis. Malah, penyelidikan tentang usahawan yang berdaya tahan telah memberi tumpuan kepada sama ada usahawan yang berdaya tahan lebih berjaya dalam perniagaan mereka (Ayala & Manzano, 2014; Hayward et al., 2010) atau bagaimana mereka menyesuaikan diri dengan perubahan (Bullough et al., 2014; Bullough & Renko, 2013). Selain itu, banyak ulasan tentang keusahawanan memberi tumpuan kepada usahawan dewasa, sementara kurang perhatian diberikan kepada sebab-sebab mengapa usahawan muda, di bawah umur 25 tahun, memutuskan untuk mengambil peluang baru (Turker & Selcuk, 2009). Menurut Henderson dan Robertson (2000), persekitaran bekerja pada masa depan akan bergantung kepada kesungguhan, ketangkasan dan kreativiti golongan belia.

Tambahan pula, ulasan literatur yang mengambil kira kesan moderasi pengalaman kerja (PP) ke atas hasrat keusahawanan pelajar adalah kurang diberi perhatian (Militaru et al., 2017) dalam mengkaji kemungkinan pengaruh pengalaman kerja terhadap hubungan antara tingkah laku terancang, daya tahan dan hasrat keusahawanan pelajar. Selain itu, Tarling et al. (2016) mendedahkan bahawa pertimbangan yang terhad telah diberikan terhadap pengaruh perniagaan keluarga (PK) ke atas graduan. Walau bagaimanapun, menurut Carol (2013), moderasi dapat memberikan pandangan tambahan tentang pengaruh luar jangka iaitu keadaan yang dapat menguatkan atau melemahkan pengaruh TPB pada EI. Krueger (1993) menjelaskan pengalaman sebelumnya dalam bidang keusahawanan (PP) dapat mempengaruhi EI.

Walau bagaimanapun, penyelidikan tentang kesan pengalaman kerja (PP) adalah sangat jarang malahan dapatannya bertentangan dengan hasrat untuk memulakan perniagaan baru (Soria-Barreto et al., 2017). Menurut Karimi et al. (2013), model peranan keusahawanan (PK) dianggap sebagai faktor situasi atau sosiobudaya yang menjadi sumber pembelajaran keusahawanan dan memberi inspirasi kepada pelajar untuk menjadi usahawan serta meningkatkan kemampuan ramalan model TPB tradisional. Walau bagaimanapun, sebilangan penulis mendapati bahawa ibu bapa keusahawanan (PK) mendorong hasrat keusahawanan (EI) anak-anak, sementara yang lain tidak menyokong (Soria-Barreto et al., 2017).

Oleh itu, dengan limitasi dalam literatur sedia ada, usaha untuk menyelidiki sepenuhnya faktor-faktor yang menyumbang kepada EI pelajar jelas diperlukan.

Penyelidikan ini menggunakan model TPB Ajzen (1991) dan menentukan pengaruh TPB dan RE dalam merangsang EI pelajar. Ini kerana, penyelidikan yang cuba meneliti TPB dan RE dalam satu kerangka kerja didapati sangat sedikit, menunjukkan jurang yang signifikan dalam literatur yang ada yang harus dipenuhi untuk memberikan gambaran yang lebih lengkap tentang RE keusahawanan. Seterusnya, memandangkan penekanan pada EI sebagai petunjuk kekuatan hubungan yang lebih baik dan keperluan untuk memberikan bukti empirikal tentang anteseden EI, penyelidikan ini mencadangkan EI sebagai pembolehubah hasil yang dipengaruhi oleh TPB dan RE.

Selain itu, sebahagian besar literatur EI telah dilakukan di negara maju dan beberapa sarjana berpendapat bahawa tidak mudah untuk mengekstrapolasi dapatan negara maju kepada negara membangun (De Vita et al., 2014). Oleh yang demikian,

untuk memberikan penjelasan mendalam tentang EI, penyelidikan ini memperluaskan model secara eksplisit dengan mengkaji pengaruh faktor RE sebagai mediasi dan mengkaji pengaruh PP dan PK sebagai moderasi dalam penciptaan EI dalam kalangan pelajar Pengurusan Perniagaan kolej matrikulasi di Malaysia.

1.4 Objektif Penyelidikan

Objektif utama penyelidikan ini adalah untuk menyelidiki bagaimana hasrat keusahawanan dapat terjalin. Oleh itu, penyelidikan ini mengkaji kesan tingkah laku terancang (TPB) dan daya tahan (RE) terhadap hasrat keusahawanan (EI) pelajar. Secara khusus, penyelidikan ini berusaha untuk:

1. Menentukan pengaruh tingkah laku terancang (TPB) ke atas hasrat keusahawanan (EI) pelajar.
2. Menentukan pengaruh tingkah laku terancang (TPB) ke atas daya tahan (RE).
3. Menentukan pengaruh daya tahan (RE) ke atas hasrat keusahawanan (EI) pelajar.
4. Menentukan daya tahan (RE) mediasi hubungan antara tingkah laku terancang (TPB) dan hasrat keusahawanan (EI) pelajar.
5. Menentukan penglibatan pelajar dalam aktiviti perniagaan (PP) moderasi hubungan antara tingkah laku terancang (TPB) dan hasrat keusahawanan (EI) pelajar.

6. Menentukan penglibatan keluarga dalam aktiviti perniagaan (PK) moderasi hubungan antara tingkah laku terancang (TPB) dan hasrat keusahawanan (EI) pelajar.

1.5 Persoalan Penyelidikan

Persoalan tentang bagaimana mengembangkan hasrat keusahawanan (EI) pelajar merupakan masalah utama yang harus ditangani dalam penyelidikan ini. Oleh itu, penyelidikan ini menangani enam persoalan penyelidikan untuk mengisi jurang dan bagi mencapai objektif penyelidikan, maka persoalan penyelidikan di bawah akan diselesaikan.

1. Adakah terdapat pengaruh tingkah laku terancang (TPB) ke atas hasrat keusahawanan (EI) pelajar?
2. Adakah terdapat pengaruh tingkah laku terancang (TPB) ke atas daya tahan (RE)?
3. Adakah terdapat pengaruh daya tahan (RE) ke atas hasrat keusahawanan (EI) pelajar?
4. Adakah daya tahan (RE) mediasi hubungan antara tingkah laku terancang (TPB) dan hasrat keusahawanan (EI) pelajar?
5. Adakah penglibatan pelajar dalam aktiviti perniagaan (PP) moderasi hubungan antara tingkah laku terancang (TPB) dan hasrat keusahawanan (EI) pelajar?

6. Adakah penglibatan keluarga dalam aktiviti perniagaan (PK) moderasi hubungan antara tingkah laku terancang (TPB) dan hasrat keusahawanan (EI) pelajar?

1.6 Hipotesis Penyelidikan

Bagi melihat sama ada terdapat pengaruh antara pembolehubah-pembolehubah, maka adalah perlu hipotesis-hipotesis berikut dibuktikan.

H1: Terdapat pengaruh yang signifikan antara tingkah laku terancang (TPB) ke atas hasrat keusahawanan (EI) pelajar.

H1a: Terdapat pengaruh yang signifikan antara sikap terhadap tingkah laku tbupsi (ATB) ke atas hasrat keusahawanan (EI) pelajar.

H1b: Terdapat pengaruh yang signifikan antara norma subjektif (SN) ke atas hasrat keusahawanan (EI) pelajar.

H1c: Terdapat pengaruh yang signifikan antara kawalan tingkah laku yang dilihat (PBC) ke atas hasrat keusahawanan (EI) pelajar.

H2: Terdapat pengaruh yang signifikan antara tingkah laku terancang (TPB) ke atas daya tahan (RE).

H3: Terdapat pengaruh yang signifikan antara daya tahan (RE) ke atas hasrat keusahawanan (EI) pelajar.

H4: Daya tahan (RE) mediasi hubungan antara tingkah laku terancang (TPB) dan hasrat keusahawanan (EI) pelajar.

- H5: Penglibatan pelajar dalam aktiviti perniagaan (PP) moderasi hubungan antara tingkah laku terancang (TPB) dan hasrat keusahawanan (EI) pelajar.
- H6: Penglibatan keluarga dalam aktiviti perniagaan (PK) moderasi hubungan antara tingkah laku terancang (TPB) dan hasrat keusahawanan (EI) pelajar.

1.7 Kerangka Penyelidikan

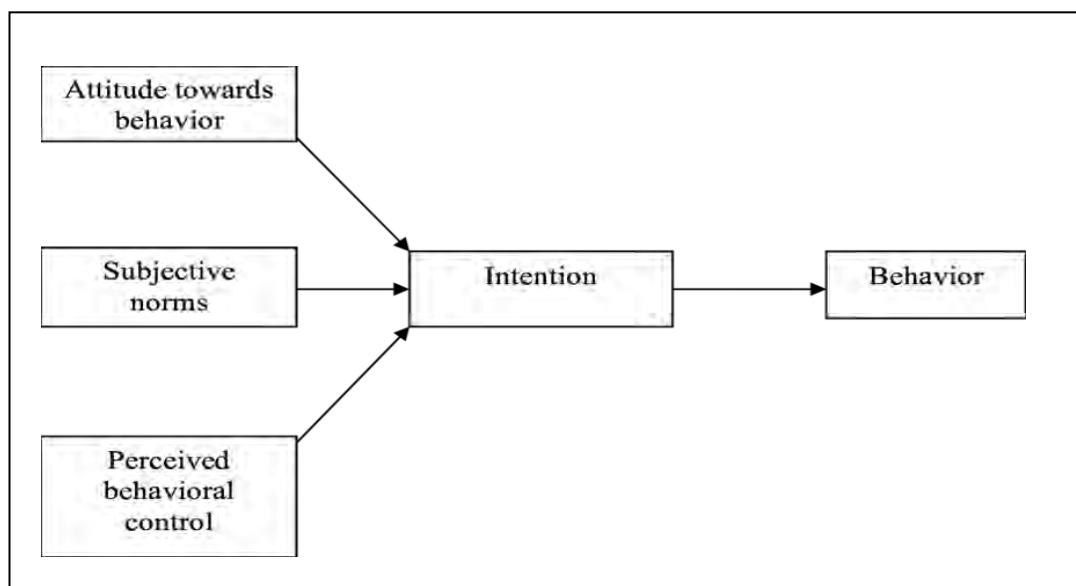
Rangka kerja penyelidikan adalah model teori bagaimana penyelidik berteori atau membina rasa logik hubungan antara penentu dan masalah (Sekaran, 2003). Rangka kerja penyelidikan membincangkan saling hubungan antara pembolehubah yang dipercayai menjadi penting untuk dikaji. Teori asas kerangka penyelidikan ini adalah teori tingkah laku terancang (TPB) dan perumusan kerangka penyelidikan ini didasarkan pada asas Model TPB Ajzen (1991), faktor daya tahan (RE) yang berdasarkan pada CD-RISC Connor & Davidson (2003) dan literatur terkini tentang penglibatan pelajar (PP) dan penglibatan keluarga PK dalam aktiviti perniagaan.

1.7.1 Teori Tingkah Laku Terancang (TPB)

TPB membentangkan kerangka teori yang konsisten dan berlaku dalam senario yang berbeza. Oleh itu, ia membolehkan pemahaman dan ramalan ke atas EI (Fayolle & Gailly, 2015; Fayolle & Linan, 2014; Linan & Chen, 2009) apabila mempertimbangkan bahawa tingkah laku individu ditentukan oleh kawalannya. Ini berlaku dengan cara

pemilihan alternatif yang sedia ada yang memegang tingkah laku tertentu atau tidak (Vinogradov et al., 2013).

Apabila TPB diterapkan dalam bidang keusahawanan, EI menunjukkan komitmen seseorang untuk mencapai tingkah laku keusahawanannya dengan tiga preseden motivasi yang mempengaruhi tingkah laku keusahawanan (Linan & Chen, 2009). Oleh itu, model yang dikemukakan oleh Ajzen (1991) disesuaikan dengan tiga anteseden EI iaitu ATB, SN dan PBC (Rajah 1.2).

Rajah 1.2. Model Teori Tingkah Laku Terancang (Ajzen, 1991)

Sikap terhadap tingkah laku (ATB) merujuk kepada tahap penilaian yang dimiliki oleh individu di bawah tekanan sosial untuk menjadi seorang usahawan. Oleh itu, tingkah laku berhubung dengan tabiat dan kepercayaan serta berkaitan dengan menerima pakai kedudukan yang baik (Autio et al., 2014; Linan & Chen, 2009; Ajzen, 1991) dan sikap baik yang dikaitkan dengan EI yang lebih tinggi (Linan & Chen, 2009).

Selain itu, tekanan sosial yang dilihat adalah berhubung dengan prestasi tingkah laku tertentu diukur dengan cara norma pengiktirafan keusahawanan subjektif. Keprihatinan terhadap akibat daripada tingkah laku seseorang terhadap tingkah laku seseorang adalah berhubung dengan interpretasi mereka (Ajzen, 1991). Norma subjektif (SN) didasarkan kepada pengaruh orang penting tentang kerjaya keusahawanan seseorang (Linan & Chen, 2009).

Seterusnya, kawalan tingkah laku yang dilihat (PBC) keusahawanan merujuk kepada persepsi kemudahan dan kesukaran untuk menjadi seorang usahawan dan pengamatan pengalaman sebelumnya serta halangan dan jangkaan rintangan yang harus diatasi. PBC mempunyai persamaan dengan konsep efikasi kendiri (Bandura, 1982) dan daya maju yang dilihat (Shapero & Sokol, 1982) serta berkaitan dengan kemampuan

Penyelidikan Galvao et al. (2018); Ferreira et al. (2017); Linan dan Chen (2009) menggunakan faktor TPB untuk menjelaskan pembentukan EI. EI disusun oleh tiga anteseden iaitu motivasi, sosial dan budaya (Linan & Chen, 2009) yang mempengaruhi cara individu memahami realiti dan melihat keusahawanan. TPB memberikan kesan kepada semua budaya, tetapi dalam tahap yang berbeza iaitu SN dipengaruhi oleh aspek budaya dan keinginan peribadi pelajar (Ferreira et al., 2017). EI adalah peramal utama tingkah laku (Teixeira & Davey, 2010; Davidsson, 1995; Ajzen, 1991).

Oleh itu, TPB membentuk struktur yang jelas kepada penyelidikan ini untuk menetapkan kerangka penyelidikan dan membolehkan penyelidikan pembentukan

hasrat keusahawanan (EI) dengan mengkaji secara serentak peranan tingkah laku terancang (TPB), daya tahan (RE), penglibatan pelajar dalam aktiviti perniagaan (PP) dan penglibatan keluarga dalam aktiviti perniagaan (PK).

1.7.2 Daya Tahan (RE)

Istilah RE tidak mempunyai satu definisi yang diterima secara universal dan kerumitan menentukan konstruk RE diakui secara meluas. Penyelidik telah menentukan RE dengan cara yang berbeza (Bullough & Renko, 2013; Adeniran & Johnston, 2012). RE berasal daripada kata kerja Latin resilire atau untuk melompat kembali. Tonis (2013) menjelak asal usul konsep RE terhadap fizik bahan iaitu ketahanan bahan terhadap kejutan kuat dan kemampuan bahan menyerap kejutan tanpa pecah. Manakala Fletcher dan Sarkar (2013) memperkenalkan konsep RE dalam bidang psikologi yang merujuk kepada keupayaan individu untuk menghadapi bencana dan tekanan secara positif. Menurut Bernard dan Barbosa (2016), RE adalah cara mengatasi perubahan, kesukaran atau peluang iaitu kemampuan individu untuk meneruskan kehidupan setelah menghadapi kesusahan atau kesukaran (Windle, 2011).

Walaupun konstruk RE dioperasikan dengan cara yang berbeza, kebanyakan definisi dibuat berdasarkan dua konsep asas iaitu kesukaran dan penyesuaian positif. Ciri-ciri RE adalah memantul kembali setelah peristiwa traumatis, mengatasi kesukaran dan berjaya menguruskan cabaran untuk merealisasikan hasil positif. Oleh itu, RE didefinisikan sebagai kemampuan seseorang individu untuk bangkit kembali

setelah menghadapi kesukaran dan menghadapi cabaran agar dapat memperoleh hasil yang positif.

Walaupun RE telah menjadi konsep multi-disiplin yang semakin meningkat, namun teori ini masih belum mencukupi (Tedeschi & Calhoun, 2004; Richardson, 2002). Penjelasan teoretikal tentang RE sering melibatkan konstruk psikososial yang berkaitan dan bertindih dengan bidang penyelidikan saintifik yang lain. Pelbagai teori dan model RE telah dikemukakan dalam literatur seperti model tindak balas penyesuaian dan penyesuaian keluarga (Ponomarov & Hilcomb, 2009), model daya tahan (Abebreste, 2015) dan teori daya tahan peribadi (Patterson, 1988). Majoriti teori RE khusus untuk populasi tertentu, maka terdapat keperluan untuk teori RE generik yang dapat diterapkan pada individu dan situasi yang berbeza.

Abebreste (2015) dan Richardson et al. (1990) telah mengembangkan metateori RE yang berlaku untuk peristiwa dan kesukaran hidup yang berbeza dan tahap analisis yang berbeza seperti individu, keluarga dan masyarakat. Teori RE Abebreste (2015) menyatakan bahawa proses RE bermula dengan zon selesa di mana seseorang individu adalah seimbang dari segi mental, fizikal dan rohani. Setelah beberapa lama, akan berlaku penyesuaian dan penyatuan semula oleh individu yang mengalami gangguan. Satu daripada empat hasil berikut akan wujud daripada proses ini iaitu (1) integrasi daya tahan merujuk kepada keadaan di mana gangguan membawa kepada kewujudan faktor perlindungan tambahan; (2) penyatuan semula *homeostatic* iaitu individu tetap berada di zon selesa selepas gangguan; (3) penyatuan semula dengan kerugian merujuk kepada keadaan di mana faktor perlindungan hilang akibat gangguan dan (4) penyatuan semula

yang tidak berfungsi iaitu individu menggunakan tingkah laku yang merosakkan setelah gangguan.

RE keusahawanan adalah proses penyesuaian dinamik yang membolehkan pemilik perniagaan terus memandang ke depan walaupun keadaan pasaran yang keras dan peristiwa yang tidak stabil yang selalu dihadapi di pasaran (Bernard & Barbosa, 2016). RE keusahawanan dapat digambarkan dengan kemampuan seorang usahawan untuk menguruskan keadaan peribadi dan pasaran yang sukar, ketidakstabilan peristiwa dan berorientasikan masa depan. Usahawan yang berdaya tahan akan menerima dan tidak menolak perubahan serta bekerja keras untuk mencapai matlamat dan menguruskan cabaran. Di samping itu, pengusaha yang berdaya tahan mempunyai toleransi yang tinggi terhadap kesamaran (Denz-Penhey & Murdoch, 2008). Oleh itu, usahawan yang berdaya tahan akan melihat situasi yang sukar dengan sikap yang positif berbanding dengan rasa takut atau putus asa. Justeru, RE menolong seorang usahawan untuk menguruskan persekitaran perniagaan yang tidak stabil dan sentiasa berubah (Morisse & Ingram, 2016).

Ciri-ciri RE usahawan merangkumi *hardiness*, *resourcefulness* and *optimisme*. *Hardiness* merujuk kepada kemampuan seorang usahawan untuk melakukan kawalan peribadi dan tidak menunggu sokongan daripada orang lain, *resourcefulness* merujuk kepada kemahiran, keupayaan dan sumber daya yang dimiliki oleh pengusaha untuk menguruskan keadaan buruk, manakala *optimisme* adalah keupayaan pengusaha untuk mempunyai sikap yang positif walaupun dalam keadaan sukar dan membantu untuk

belajar daripada kesilapan masa lalu serta melihat kesilapan sebagai peluang dan bukannya kegagalan (Adeniran & Johnston, 2012).

RE keusahawanan melibatkan (1) kemampuan pengusaha untuk mengatasi ketidakstabilan dan perubahan dalam persekitaran perniagaan; (2) kemampuan pengusaha untuk menjaga kesihatan dan tenaga yang baik walaupun terdapat tekanan perniagaan yang berterusan; (3) kemampuan pengusaha untuk bangkit daripada kemunduran peribadi dan perniagaan dan (4) menukar kepada cara baru menguruskan perniagaan jika cara sebelumnya tidak sesuai (Manzano-Garcia & Calvo, 2013). Ciri-ciri lain yang berkaitan dengan RE adalah keupayaan untuk membuat rancangan yang realistik, keyakinan diri, kemahiran komunikasi dan keupayaan untuk menguruskan dorongan dan perasaan yang kuat (Bulmash, 2016).

Secara teorinya, RE keusahawanan dapat dikaitkan dengan sifat psikologi berdasarkan ciri keperibadian pengusaha dan teori atribusi (Buang, 2018; Hedner et al., 2011). Teori sifat berpendapat bahawa usahawan mempunyai sifat tertentu atau ciri peribadi seperti kemahiran kreatif dan inovatif, kecenderungan untuk mengambil risiko, kemampuan membangunkan organisasi dan menguruskannya dengan berkesan, ketekunan, ketahanan dan jangkaan (Heider, 1958). RE keusahawanan juga boleh dikaitkan dengan teori atribusi iaitu teori motivasi yang melihat bagaimana seseorang membina makna peristiwa berdasarkan motifnya untuk mencari sebab dan pengetahuannya tentang persekitaran.

Kejayaan atau kegagalan keusahawanan boleh dikaitkan dengan tiga dimensi iaitu lokasi sebab, kestabilan dan kawalan. Usahawan melihat hasil daripada suatu peristiwa berada di dalam atau di luar kawalan peribadinya. Usahawan juga cenderung mengaitkan kejayaan dan juga kegagalan hanya untuk dirinya dan tindakan mereka sendiri. Faktor asas yang penting untuk memacu keusahawanan adalah RE (Buang, 2018; Hedner et al., 2011).

Memandangkan bahawa penyelidikan ini ditetapkan untuk menjelaskan bagaimana tingkah laku terancang (TPB) dan daya tahan (RE) akan berperanan untuk mempengaruhi hasrat keusahawanan (EI) pelajar, maka kerangka penyelidikan ini menunjukkan bahawa persepsi pelajar terhadap TPB dan RE secara positif mempengaruhi pelajar untuk terlibat dengan keusahawanan.

1.7.3 Hasrat Keusahawanan (EI)

Salah satu kerangka teori utama yang telah memandu penyelidikan tentang EI berasal daripada model TPB (Paço et al., 2015; Mortan et al, 2014; Iakovleva et al., 2011; Ajzen, 1991; Ajzen & Fishbein, 1980) yang merujuk kepada apa-apa jenis tingkah laku ditentukan oleh tiga faktor iaitu ATB dan SN (keinginan tingkah laku) serta PBC (kelayakan tingkah laku). Kebanyakan model hasrat tingkah laku menggunakan model Ajzen (1991) bersama dengan teori sosial-kognitif (Bandura, 1997). Seiring dengan itu, model acara keusahawanan (EEM) Shapero dan Sokol (1982) dalam konteks teori

Ajzen telah mengembangkan salah satu model hasrat yang paling berpengaruh untuk menjelaskan fenomena keusahawanan.

Memilih kerjaya adalah keputusan yang memerlukan tahap pemprosesan kognitif tertentu dan sejumlah perancangan (Kautonen et al., 2013; Krueger, 2005).

Bekerja sendiri atau memulakan perniagaan baru mewakili pilihan kerjaya dan termasuk dalam kategori tingkah laku terancang yang paling baik dijelaskan dan diramalkan oleh hasrat dan bukannya oleh tindak balas terhadap rangsangan luaran (Thompson, 2009; Krueger et al., 2000; Katz, 1994; Lent et al., 1994; Davidsson, 1991).

Hasrat merupakan peramal tunggal terbaik bagi tingkah laku seseorang dan peramal pilihan kerjaya yang signifikan serta tidak berat sebelah (Lent et al., 1994; Fishbein & Ajzen, 1975). Untuk memahami tingkah laku (memulakan usaha baru), adalah penting

untuk memahami hasrat dan untuk memahami hasrat, adalah perlu untuk memahami pendahuluan hasrat. Oleh itu, dalam penyelidikan ini, penyelidik mengadaptasi model hasrat yang dikemukakan oleh Ajzen iaitu model teori tingkah laku terancang (TPB) (Ajzen, 1987, 1991).

TPB adalah model hasrat tingkah laku yang mantap dan terbukti dalam meramalkan tingkah laku keusahawanan (Kautonen et al., 2015; Kautonen et al., 2013; Moriano et al., 2012) serta menawarkan kerangka teori yang tepat dan secara khusus dapat memetakan sifat proses yang mendasari tingkah laku keusahawanan yang disengajakan (Krueger et al., 2000; Kim & Hunter, 1993). Hipotesis utama di sebalik TPB adalah bergantung kepada idea bahawa hasrat mempunyai tiga faktor yang berbeza secara konseptual iaitu ATB, SN dan PBC (Varamaki et al., 2013; Ajzen, 1991). Pada

prinsipnya, memahami tiga pendahuluan hasrat harus mencukupi untuk meramal tingkah laku (Ajzen & Fishbein, 2004).

Walau bagaimanapun, TPB membenarkan ketiga-tiga faktor teoretikal bervariasi dalam intensiti dan mempengaruhi tahap tertentu antara satu sama lain bergantung kepada konteks (Varamaki et al., 2013). Namun, demografi dan ciri-ciri lain yang berkaitan dengan latar belakang individu tidak termasuk secara khusus dalam TPB. Ini kerana, TPB menjangkakan faktor-faktor ini hanya akan memberi kesan tidak langsung terhadap hasrat melalui pengaruhnya terhadap ketiga-tiga pendahuluan hasrat (Lee & Wong, 2004; Kolvereid, 1996b; Boyd & Vozikis, 1994; Krueger & Carsrud, 1993; Tubbs & Ekeberg, 1991).

TPB telah menjadi salah satu teori psikologi yang paling banyak digunakan untuk menjelaskan dan meramalkan tingkah laku manusia secara umum (Varamaki et al., 2013; Tkachev & Kolvereid, 1999; Kolvereid, 1996b) dan telah berjaya digunakan dalam konteks keusahawanan untuk meramalkan tingkah laku khusus untuk memulakan perniagaan baru (Kautonen et al., 2015, 2013; Kolvereid, 1996a: 1996b; Krueger & Carsrud, 1993) serta berjaya digunakan untuk menilai EI pelajar dalam persekitaran budaya yang sangat berbeza (Iakovleva et al., 2011; Devonish et al., 2010; Fayolle et al., 2006; Autio et al., 2001; Krueger et al., 2000; Tkachev & Kolvereid, 1999; Kolvereid, 1996b; Krueger & Carsrud, 1993).

Penemuan lain telah menyokong bahawa ketiga-tiga pendahuluan hasrat adalah penting tetapi tidak dalam setiap keadaan dan tidak pada tahap yang sama (Varamaki

et al., 2013; Ajzen, 1991). Walaupun begitu, TPB menangkap tiga pendahuluan EI yang menunjukkan jumlah usaha yang dilakukan oleh individu untuk melaksanakan tingkah laku (Linan & Chen, 2009; Linan, 2004; Ajzen, 1991).

Dalam penyelidikan ini, pengkaji berminat untuk menentukan kepentingan relatif ketiga-tiga pendahuluan hasrat yang mempengaruhi EI. Penyelidik mengadaptasi dan menyesuaikan model TPB untuk menentukan dan menerangkan peraturan dan sifat pengukuran pembolehubah yang diperhatikan. Oleh itu, penyelidikan ini mencadangkan hasrat keusahawanan (EI) sebagai konstruk hasil yang paling tepat untuk penyelidikan ini.

Penglibatan dalam penubuhan firma yang berbeza akan memberi peluang kepada pengusaha untuk mengetahui risiko dan masalah yang berkaitan dengan pembentukan usaha baru (Barringer et al., 2005). Oleh itu, pengalaman keusahawanan merupakan salah satu faktor utama yang dikaitkan dengan penglibatan dan peranan usahawan dalam usaha mewujudkan usaha baru (Lee & Tsang, 2001). Pengalaman juga diharapkan dapat memberi kesan positif terhadap EI (Phan et al., 2002a, b; Tkachev dan Kolvereid, 1999). Di samping itu, Basu dan Virick (2008) menilai EI dan antecedennya dan mendapati bahawa pendidikan dan pengalaman sebelumnya mempunyai kesan positif dan signifikan terhadap tingkah laku keusahawanan.

Selain itu, McStay (2008) menjelaskan bahawa tahap pengalaman keusahawanan pelajar sebelumnya akan mempengaruhi keinginan pelajar untuk bekerja sendiri dan seterusnya akan mempengaruhi hasrat bekerja sendiri. Begitu juga dengan Shane (2000) yang menyatakan bahawa pengetahuan sebelumnya tentang pasaran dan masalah pelanggan (pengalaman keusahawanan) akan mempengaruhi penemuan peluang individu dan mempengaruhi tingkah laku keusahawanan. Secara khusus, pengalaman keusahawanan yang mendalam dapat memberikan akses mudah kepada sumber daya dan menyumbang kepada penilaian seseorang tentang kemungkinan untuk memulakan perniagaan baru. Oleh itu, dalam penyelidikan ini, pengkaji ingin menentukan penglibatan pelajar dalam aktiviti perniagaan (PP) sebagai moderasi hubungan antara tingkah laku terancang (TPB) dan Hasrat keusahawanan (EI) pelajar.

1.7.5 Penglibatan Keluarga Dalam Aktiviti Perniagaan (PK) Sebagai Moderasi

Model peranan merujuk kepada pembelajaran dengan contoh dan pengalaman secara langsung. Dalam model peranan, individu mengamalkan tingkah laku melalui pemerhatian tidak formal dan tidak sengaja (Tkachev & Kolvereid, 1999). Crant (1996) mendapati bahawa individu yang dibesarkan dalam keluarga yang menjadi usahawan akan mempengaruhi hasrat untuk memulakan perniagaan mereka sendiri. Kajian lain juga mengesahkan bahawa anak-anak usahawan mempelajari faktor-faktor yang terlibat dalam menjalankan perniagaan dan mempertimbangkan untuk menubuhkan organisasi baru sebagai pilihan kerjaya semula jadi (Cooper et al., 1994; Sandberg & Hofer, 1987).

Seterusnya, model peranan juga merupakan faktor penting kepada hasrat memulakan perniagaan (Birley & Westhead, 1994) dan mempunyai ibu bapa yang bekerja sendiri cenderung sangat relevan sebagai mentor dan panduan untuk anak-anak memulakan perniagaan mereka sendiri (Matthews & Moser, 1995). Dalam keluarga, ibu bapa keusahawanan membentuk teladan dan mewujudkan pengetahuan pengurusan untuk individu usahawan (Papadaki et al., 2002).

Menurut McElwee dan Al-Riyami (2003), anak-anak yang membesar dengan ibu bapa usahawan mempunyai kecenderungan yang lebih besar untuk memilih kerjaya bekerja sendiri. Begitu juga Fairlie dan Robb (2007) menjelaskan bahawa pengusaha cenderung mempunyai ibu atau bapa yang bekerja sendiri dalam sejarah keluarga mereka. Mueller (2006) menyimpulkan bahawa pemodelan peranan ibu bapa menjadi faktor keluarga yang paling penting pada hasrat keusahawanan anak-anak.

Melalui proses sosialisasi anak-anak, pendedahan kepada pengalaman keusahawanan dalam perniagaan keluarga merupakan pengaruh antara generasi yang penting terhadap EI (Carr & Sequeira, 2007). Menurut Drennan et al. (2005), individu yang mendapat pandangan positif tentang pengalaman perniagaan keluarga menganggap memulakan perniagaan sebagai sesuatu yang diinginkan dan boleh dilaksanakan. Begitu juga Alsos et al. (2011) menyatakan bahawa perniagaan keluarga mempunyai peranan untuk meningkatkan perkembangan keusahawanan dalam kalangan ahli keluarga.

Selain itu, Chaudhary (2017) mengesahkan bahawa latar belakang keluarga yang bekerja sendiri akan mempunyai hubungan yang positif dengan EI. Oleh kerana terdapat pengesahan oleh kebanyakan kajian tentang kesan model peranan ibu bapa dan latar belakang keluarga terhadap EI, maka penyelidik ingin menentukan penglibatan keluarga dalam aktiviti perniagaan (PK) sebagai moderasi hubungan antara tingkah laku terancang (TPB) dan hasrat keusahawanan (EI) pelajar dalam penyelidikan ini.

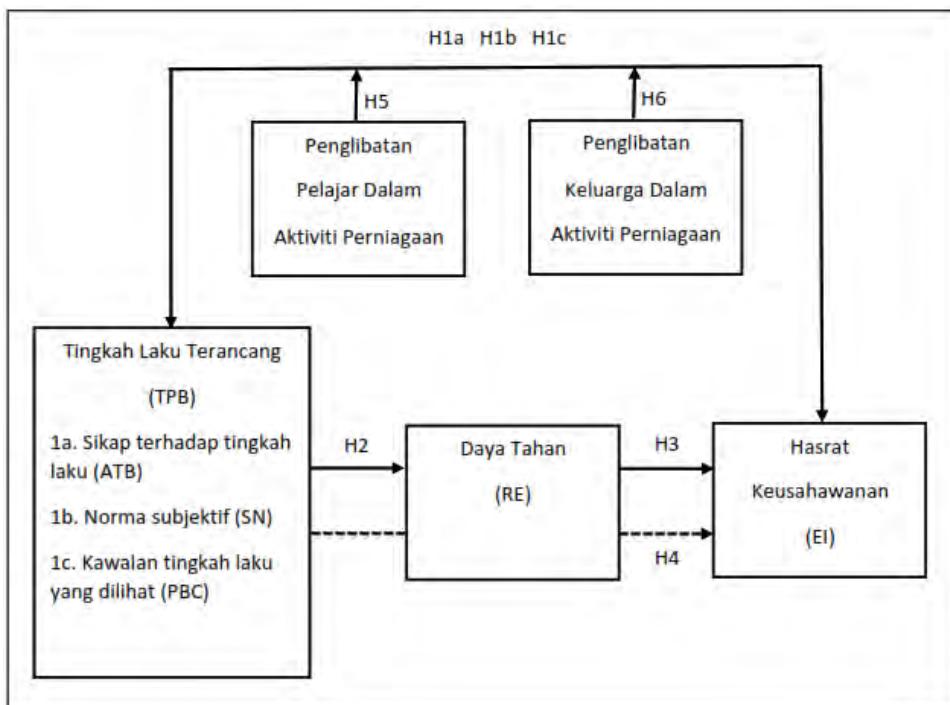
Walaupun terdapat bilangan kajian yang terhad, namun cukup untuk menyimpulkan bahawa kesan moderasi PP dan PK dalam hubungan antara TPB dan EI cenderung terjadi. Selain itu, walaupun penyelidikan tentang peranan mediasi RE dalam mempengaruhi EI jarang ditemui dalam literatur, namun adalah penting untuk mengesahkan penemuan sebelumnya dengan meramalkan bahawa RE secara sederhana

Oleh yang demikian, kerangka semasa memperluaskan model TPB dengan meramalkan kesan mediasi daya tahan (RE) terhadap hubungan antara tingkah laku terancang (TPB) dan hasrat keusahawanan (EI) dan kesan moderasi PP dan PK terhadap hubungan antara TPB dan EI pelajar.

1.7.6 Kerangka Penyelidikan yang Dicadangkan

Rajah 1.3. Kerangka Penyelidikan

Sebagai kesimpulan, perumusan rangka kerja penyelidikan ini adalah tentang pengaruh TPB dan RE terhadap EI pelajar berdasarkan model TPB Ajzen (1991) dan konsep RE daripada CD-RISC Connor & Davidson (2003) seperti Rajah 1.3. Oleh itu, dalam kerangka kerja ini, persepsi pelajar terhadap TPB diramalkan akan mempengaruhi persepsi pelajar terhadap RE yang seterusnya mempengaruhi hasil hubungan (EI) pelajar.

Untuk menjelaskan konsep TPB dengan lebih baik, penyelidikan ini menerima pakai konseptualisasi yang dicadangkan dalam model TPB Ajzen (1991) dan konsep RE seperti yang dicadangkan dalam CD-RICS Connor & Davidson (2003). Walaupun terdapat pengiktirafan yang luas terhadap dimensi TPB (ATB, SN dan PBC) dan RE,

namun kajian yang terhad telah berusaha menangani kesan perbezaan dimensi tersebut. Oleh itu, kerangka ini memperluaskan model TPB dengan mencadangkan pengaruh TPB dan RE terhadap EI pelajar. Dalam hal ini, diusulkan bahawa TPB akan mempengaruhi RE dan seterusnya RE mempengaruhi EI pelajar.

Selain itu, kedua-dua pembolehubah TPB dan RE menggunakan konstruk keadaan psikologi untuk mencerminkan kekuatan hubungan yang terjalin. Memandangkan bahawa penyelidikan ini bermaksud untuk menentukan TPB dan RE ke atas EI pelajar, maka konstruk keadaan psikologi nampaknya lebih sesuai untuk diterima pakai. Dengan itu, telah ditekankan bahawa EI adalah lebih baik untuk mencerminkan kekuatan hubungan dan kerangka penyelidikan ini menunjukkan bahawa EI sebagai petunjuk kekuatan hubungan. Secara ringkasnya, EI adalah pembolehubah bersandar dalam penyelidikan ini.

Walaupun dengan jumlah penyelidikan yang terbatas, ditekankan bahawa pengaruh TPB dimoderasi oleh faktor hubungan berbanding dengan faktor demografi. Di antara faktor hubungan yang diuji dalam penyelidikan yang ada, PP dan PK telah mendapat perhatian dan sering dinyatakan sebagai moderasi yang signifikan dalam hubungan antara TPB pada EI. Oleh itu, dengan menggabungkan penemuan baru-baru ini, kerangka penyelidikan ini memperluaskan model TPB dengan meramalkan peranan moderasi PP dan PK dalam pengaruh TPB dan RE ke atas EI pelajar.

Secara keseluruhannya, kerangka penyelidikan ini meramalkan TPB dan RE sebagai penentu EI pelajar (H1, H2 dan H3). Selain itu, melalui mediasi RE diharapkan

dapat memberi kesan tidak langsung terhadap EI pelajar (H4). Selanjutnya, PP dan PK dicadangkan sebagai moderasi dalam hubungan antara TPB dan EI pelajar (H5 dan H6). Kerangka keseluruhan yang dicadangkan untuk penyelidikan ini ditunjukkan dalam Rajah 1.3.

1.8 Kepentingan Penyelidikan

Penyelidikan ini dapat mengembangkan ilmu pengetahuan dalam bidang keusahawanan terutamanya ke atas hasrat keusahawanan (EI) dengan mengaplikasikan teori tingkah laku terancang (TPB) dan konsep daya tahan (RE). Penyelidikan ini memberi sumbangan signifikan seperti berikut:

1.8.1 Maklum Balas Pengaruh TPB dan RE Terhadap EI Pelajar

Maklumat ini sangat penting kepada KPM, BMKPM, institusi pendidikan, tenaga pengajar dan pelajar khasnya dalam usaha untuk meningkatkan hasrat keusahawanan serta mempromosikan kepentingan keusahawanan dalam kalangan pelajar. KPM amnya dan BMKPM khasnya boleh menjadikan dapatan penyelidikan ini sebagai salah satu input maklumat dalam pembentukan polisi dan kaedah untuk menggalakkan pelajar melibatkan diri dalam bidang keusahawanan.

Selain itu, agensi-agensi swasta atau tokoh-tokoh usahawan di Malaysia dapat membantu mempergiatkan lagi usaha dari segi pendedahan dan kemudahan (bicara usahawan, latihan industri dan sebagainya) agar para pelajar yang mempunyai kecenderungan untuk menjadi usahawan akan meneruskan hasrat mereka itu.

Hasil kajian ini juga boleh dimanfaatkan oleh pihak pentadbiran institusi pendidikan dalam memperkemaskan penawaran kursus-kursus keusahawanan yang dijalankan atau memperluaskan program dan aktiviti berkaitan keusahawanan. Pensyarah pula boleh cuba untuk memberi rangsangan kepada para pelajar tentang kebaikan bidang keusahawanan dan menjadi pembimbing pelajar dalam program atau aktiviti keusahawanan yang dirancang untuk dilaksanakan.

Ini secara tidak langsung akan dapat membantu para pelajar pada masa akan datang untuk membina keyakinan diri untuk menjadikan keusahawanan sebagai kerjaya pilihan, sebagai peransang dan pendorong kepada pelajar untuk lebih cenderung ke arah menjadi usahawan, membantu dari segi menyediakan peluang pekerjaan dan seterusnya dapat meningkatkan pendapatan dan taraf ekonomi negara.

1.8.2 Gabungan Teori

Penyelidikan ini telah menggabungkan beberapa teori iaitu model hasrat keusahawanan (teori TPB) dan skala daya tahan (CD-RISC) bagi mendapatkan hasil penyelidikan yang lebih komprehensif.

1.8.3 Pembolehubah Baru

Penyelidikan ini juga telah menguji pembolehubah baru iaitu pembolehubah daya tahan dalam penyelidikan keusahawanan dalam kalangan pelajar kolej di Malaysia.

1.9 Skop dan Batasan Penyelidikan

Skop penyelidikan ini hanyalah bertujuan untuk menentukan faktor yang membawa kepada hasrat keusahawanan (EI) pelajar iaitu teori tingkah laku terancang (TPB) dan konsep daya tahan (RE).

Penyelidikan ini akan menentukan (1) pengaruh tingkah laku terancang (TPB) ke atas hasrat keusahawanan (EI) pelajar, (2) pengaruh tingkah laku terancang (TPB) ke atas daya tahan (RE), (3) pengaruh daya tahan (RE) ke atas hasrat keusahawanan (EI) pelajar, (4) daya tahan (RE) mediasi hubungan tingkah laku terancang (TPB) dan hasrat keusahawanan (EI) pelajar, (5) penglibatan pelajar dalam aktiviti perniagaan (PP) moderasi hubungan tingkah laku terancang (TPB) dan hasrat keusahawanan (EI) pelajar, dan (6) penglibatan keluarga dalam aktiviti perniagaan (PK) moderasi hubungan tingkah laku terancang (TPB) dan hasrat keusahawanan (EI) pelajar. Terdapat beberapa batasan dalam penyelidikan ini.

1.9.1 Generalisasi Penemuan

Skop penyelidikan ini adalah untuk menentukan pengaruh tingkah laku terancang (TPB) dan daya tahan (RE) yang dijalankan ke atas pelajar Kursus Pengurusan Perniagaan kolej matrikulasi *di Malaysia*. Oleh itu, daptannya tidak boleh digunakan untuk mengeneralisasikan hasrat keusahawanan kepada semua pelajar di Malaysia.

1.9.2 Tingkah Laku Terancang (TPB)

Pengukuran sikap terhadap tingkah laku (ATB), norma subjektif (SN) dan kawalan tingkah laku yang dilihat (PBC) adalah secara tidak langsung kerana pemerhatian sebenar tidak dilaksanakan (Knabe, 2012). Walau bagaimanapun, pembolehubah ini boleh diambil kira dalam teori jika ianya mempengaruhi kepercayaan asas yang menentukan sikap ke arah tindakan dan norma subjektif (Ajzen, 1988). Selain itu, TPB direkabentuk untuk mengukur tingkah laku yang khusus (Ajzen, 2006). Namun, dalam penyelidikan ini, teori hanya membenarkan generalisasi setakat hasrat sahaja dan bukannya sehingga tingkah laku.

1.9.3 Kaedah Tinjauan

Hanya satu sahaja kaedah utama yang digunakan untuk mengumpul data penyelidikan iaitu dengan menggunakan kaedah mengedarkan borang soal selidik kepada para

pelajar selepas tamat kuliah. Kaedah ini mengumpul maklumat secara keratan rentas yang tertakluk kepada responden yang sedia ada sahaja. Kelebihan kaedah tinjauan adalah membenarkan penyelidik mencapai populasi yang lebih besar, dapat menjimatkan masa dan juga kos. Walau bagaimanapun, kelemahan kaedah ini pula adalah kurang fleksibel dan menawarkan peluang yang agak sempit untuk mendapatkan data bagi mengeneralisasikannya kepada yang lebih luas (Knabe, 2012).

1.9.4 Kewangan

Kos yang terlibat dalam menjalankan penyelidikan ini agak tinggi yang mana ia melibatkan kos aktiviti seperti kos percetakan, kos logistik dan kos cenderahati kepada pihak pengurusan Kolej Matrikulasi Perlis, wakil pensyarah dan juga responden yang terlibat.

1.9.5 Kerjasama

Kesukaran untuk mendapatkan kerjasama daripada responden yang terlibat dalam penyelidikan ini iaitu pelajar-pelajar daripada lima kuliah Kursus Pengurusan Perniagaan. Para pelajar mungkin sukar untuk memberikan kerjasama kerana mereka sendiri sibuk dengan tugas atau projek-projek untuk kursus-kursus lain yang diikuti.

1.9.6 Pengalaman dan Kemahiran

Kekurangan pengalaman dan kemahiran penyelidik untuk menjalankan penyelidikan juga merupakan salah satu kekangan kepada penyelidikan ini. Ini kerana, pengalaman dan kemahiran yang khusus adalah diperlukan untuk menjalankan penyelidikan yang signifikan. Walau bagaimanapun, penyelidik merupakan seorang yang masih baru dalam bidang penyelidikan.

1.10 Definisi Operasional

1.10.1 Pendidikan Keusahawanan

Pendidikan keusahawanan memainkan peranan yang penting dalam proses membina keupayaan keusahawanan (Hannon, 2006). Pengetahuan dan kemahiran keusahawanan boleh diajar dan dibangunkan dengan menyediakan persekitaran yang sesuai (Gibb, 2005; Kuratko, 2005). Dalam penyelidikan ini, pendidikan keusahawanan merujuk kepada program atau aktiviti keusahawanan yang merangkumi kemahiran jaringan, penciptaan idea, mengembangkan dan melaksanakan rancangan perniagaan, menjalankan perniagaan dan menilai persekitaran perniagaan dalam dan luaran yang diperolehi secara langsung dan tidak langsung daripada tenaga pengajar dan juga institusi pendidikan yang bertujuan untuk melengkapkan pelajar dengan pengetahuan,

kemahiran dan pengalaman keusahawanan bagi membolehkan mereka untuk bekerja sendiri atau memulakan perniagaan mereka sendiri selepas tamat pengajian.

1.10.2 Hasrat Keusahawanan (EI)

EI boleh ditakrifkan sebagai kesedaran sedar yang disabitkan oleh individu bahawa mereka bercadang untuk menubuhkan sebuah usaha perniagaan baru dan merancang untuk berbuat demikian pada masa akan datang (Thompson, 2009). Dalam penyelidikan ini, EI merujuk kepada keinginan pelajar untuk bekerja sendiri atau menceburkan diri dalam bidang perniagaan selepas tamat pengajian dengan adanya pengetahuan, kemahiran dan pengalaman yang mereka peroleh sepanjang proses

1.10.3 Tingkah Laku Terancang (TPB)

TPB diperkenalkan oleh Ajzen (1991). TPB terdiri daripada tiga komponen yang meramalkan pembentukan hasrat iaitu (1) ATB, (2) SN dan (3) PBC (efikasi kendiri). Teori ini mendakwa bahawa apa-apa tingkah laku memerlukan sejumlah perancangan dan boleh diramalkan oleh hasrat untuk mengamalkan tingkah laku tersebut.

1.10.3.1 Sikap Terhadap Tingkah Laku (ATB)

ATB merujuk kepada sejauh mana seseorang mempunyai penilaian atau taksiran memihak atau tidak memihak terhadap tingkah laku yang berkenaan. ATB juga merupakan daya tarikan kepada tingkah laku atau penilaian peribadi individu sama ada positif atau negatif terhadap keusahawanan. Menurut Ajzen (1991), ATB bersamaan dengan kebaikan peribadi tingkah laku dalam model Shapero. Selain itu, sikap individu ke arah tingkah laku merupakan penilaian mereka terhadap hasil tingkah laku tersebut (Ajzen & Cote, 2008). Dalam penyelidikan ini, ATB merujuk kepada sikap keusahawanan yang dipamerkan oleh pelajar melalui tingkah laku mereka terhadap sebarang aktiviti yang berkaitan dengan keusahawanan.

1.10.3.2 Norma Subjektif (SN)

SN merujuk kepada tekanan sosial yang dilihat untuk melaksanakan atau tidak melaksanakan tingkah laku. SN mengukur tekanan sosial yang dilihat daripada keluarga, kawan-kawan atau orang-orang lain yang penting iaitu merujuk kepada persepsi orang terhadap tingkah laku tertentu. Ini termasuklah jangkaan keluarga ke atas tingkah laku individu dan sokongan yang diharapkan daripada orang lain (Ajzen, 1991). Selain itu, SN merujuk kepada tekanan sosial yang dilihat untuk melaksanakan atau tidak melaksanakan tingkah laku (Ajzen & Cote, 2008). Dalam penyelidikan ini, SN merujuk kepada pengaruh individu-individu yang rapat dengan pelajar seperti

keluarga, rakan-rakan atau tenaga pengajar untuk mereka terlibat dengan aktiviti-aktiviti berkaitan keusahawanan.

1.10.3.3 Kawalan Tingkah Laku yang Dilihat (PBC)

PBC merujuk kepada kesenangan atau kesukaran melaksanakannya dan diandaikan untuk mencerminkan pengalaman yang lepas serta halangan yang dijangka. Selain itu, PBC juga merujuk kepada persepsi ke atas kecekapan situasi dan menggambarkan keupayaan yang dilihat untuk bekerja sendiri yang dikenali sebagai efikasi kendiri oleh Bandura (1997) dan bersamaan dengan kebolehlaksanaan yang dilihat (*perceived feasibility*) dalam model Shapero (Ajzen, 1991). Persepsi PBC merujuk kepada penilaian seseorang individu tentang sejauh mana mereka mampu melaksanakan tingkah laku yang diberikan (Ajzen & Cote, 2008; Ajzen 2005). Dalam penyelidikan ini, PBC merujuk kepada keyakinan pelajar terhadap keupayaannya untuk melakukan tingkah laku berdasarkan betapa mudahnya atau sukarnya sesuatu pencapaian dalam sebarang aktiviti keusahawanan kerana ianya berkaitan dengan halangan atau cabaran.

1.10.4 Daya Tahan (RE)

Daya tahan (RE) merupakan perkataan dalam Bahasa Inggeris, Sepanyol, Perancis dan Jerman yang berkaitan dengan keupayaan untuk pulih semula dengan mudah dan cepat daripada sesuatu krisis (Zautra et al., 2010). RE merupakan satu sifat utama bagi

usahawan untuk mengatasi halangan yang berkaitan dengan kehidupan dan aspirasi kerjaya mereka (De Vries & Shields, 2005). Selain itu, RE keusahawanan boleh ditambah dengan meningkatkan jaringan dan membentuk rangkaian profesional jurulatih dan mentor, menerima perubahan sebagai sebahagian daripada kehidupan dan mengelakkan krisis yang tidak dapat diatasi (Davidson, 2000).

1.10.4.1 Kecekapan Peribadi, Standard yang Tinggi dan Ketabahan (PHT)

PHT adalah merestui rasa kuat kuasa seseorang dan pematuhan kepada matlamat seseorang apabila menghadapi situasi kemunduran (Connor & Davidson, 2003).

Menurut Zautra et al. (2010), PHT merujuk kepada keupayaan pulih dengan mudah dan

cepat daripada sesuatu krisis. Dalam penyelidikan ini, PHT merujuk kepada kemampuan pelajar untuk terus melihat dan bertindak ke hadapan walaupun berlaku ketidakstabilan peristiwa, keadaan dan situasi yang sukar.

1.10.4.2 Amanah dalam Naluri Seseorang, Toleransi Memberi Kesan Negatif dan Kesan-Kesan Pengukuhan Tekanan (TTS)

TTS memberi tumpuan kepada ketenangan seseorang, keputusan dan ketetapan waktu apabila menghadapi tekanan (Connor & Davidson, 2003). TTS membolehkan seseorang dapat mengimbangi kepentingan peribadi dan perasaan dengan rasa bertanggungjawab untuk kebaikan yang lebih besar (Ungar et al., 2007). Dalam

penyelidikan ini, TTS merujuk kepada keupayaan pelajar untuk bersabar, bertoleransi dan optimisme terhadap pengaruh negatif.

1.10.4.3 Penerimaan Positif Perubahan dan Hubungan Selamat dengan Orang Lain (PS)

PS berkaitan dengan keupayaan menyesuaikan diri seseorang (Connor & Davidson, 2003). PS merupakan pengalaman menjaga diri dan orang lain serta keupayaan seseorang untuk mempengaruhi perubahan dalam persekitaran sosial dan fizikal (Ungar et al., 2007). Dalam penyelidikan ini, PS merujuk kepada kemampuan pelajar untuk menyesuaikan diri dengan perubahan, dapat menggunakan kejayaan masa lalu untuk menghadapi cabaran semasa dan menggunakan emosi positif untuk menjalinkan

1.10.4.4 Kawalan (C)

Menurut Rutter (2008), kawalan merupakan keupayaan untuk bertindak balas dan cepat pulih daripada sesuatu peristiwa atau bencana. Selain itu, ia menunjukkan kawalan seseorang yang tersirat untuk mencapai matlamat sendiri dan mendapat bantuan daripada orang lain (Connor & Davidson, 2003). Dalam penyelidikan ini, C merujuk kepada keupayaan pelajar untuk mengatasi keadaan yang sangat sukar, kesediaan mereka untuk belajar dari situasi kegagalan, mendapatkan pandangan orang lain dan mengubah pemikiran agar kesilapan tidak akan berulang.

1.10.4.5 Pengaruh Rohani (S)

Iman seseorang dinilai oleh Tuhan atau pada takdir (Connor & Davidson, 2003).

Menurut Ungar et al. (2007), pengaruh rohani berkaitan dengan keupayaan membuat penilaian sendiri terhadap kekuatan dan kelemahan, aspirasi, kepercayaan, dan nilai-nilai termasuk pengenalan kerohanian dan keagamaan. Dalam penyelidikan ini, S merujuk kepada iman dalam diri pelajar dan kepercayaan mereka bahawa Tuhan akan membantu dan sesuatu kejadian berlaku disebabkan oleh takdir.

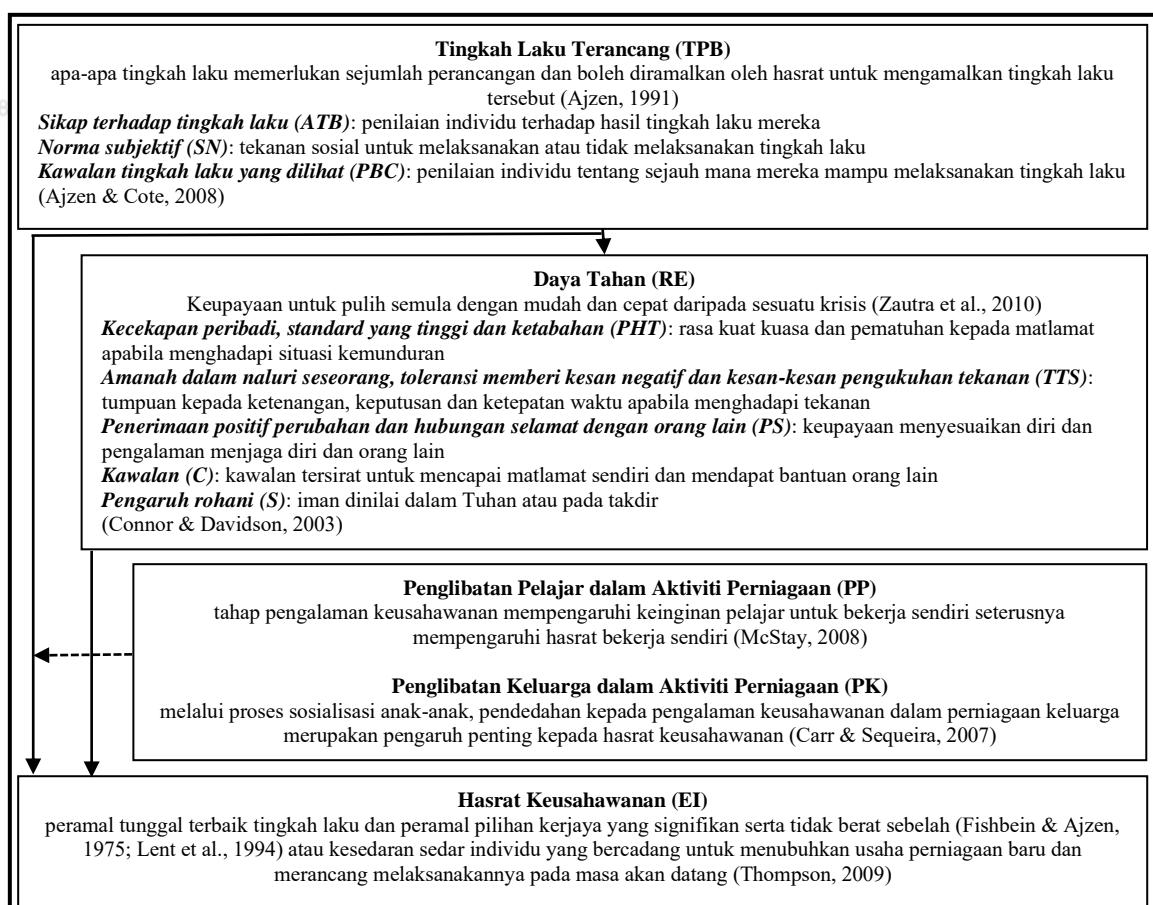
1.10.5 Penglibatan Pelajar dalam Aktiviti Perniagaan (PP)

Penglibatan pelajar dalam aktiviti perniagaan (PP) berhubung al dengan sesuatu perniagaan yang berasingan, mempunyai apa-apa penglibatan aktif dalam perniagaan yang berasingan dan termasuk: (i) apa-apa kawalan langsung ke atas perniagaan dan apa-apa kawalan tidak langsung melalui orang lain seperti suami atau isteri dan (ii) mana-mana penyertaan yang aktif dalam perniagaan atau penyediaan perkhidmatan kepada pelanggan. Dalam penyelidikan ini, PP merujuk kepada penglibatan pelajar dalam sebarang aktiviti keusahawanan atau perniagaan sama ada di dalam kampus atau pun dalam kawasan kediaman mereka.

1.10.6 Penglibatan Keluarga dalam Aktiviti Perniagaan (PK)

Perniagaan keluarga berkaitan dengan peranan tertentu keluarga (Ward & Dolan, 1998); keluarga sebagai pemilik perniagaan (Donckels & Frohlich, 1991); pekerja (Shanker & Astrachan, 1996) dan pelbagai peranan keluarga dalam menentukan perniagaan keluarga (Gumustekin, 2005; Dannhaeuser, 1993). Astrachan et al. (2002) menjelaskan bahawa perniagaan keluarga perlu dipertimbangkan mengikut berapa dan berapa banyak keluarga yang terlibat dalam perniagaan. Dalam penyelidikan ini, PP merujuk kepada penglibatan ahli keluarga dalam sebarang aktiviti perniagaan. Sebagai rumusannya, definisi konstruk yang dikaji dalam penyelidikan ini adalah seperti Rajah 1.4.

Rajah 1.4. Definisi Konstruk

1.11 Rumusan

Bab ini memperkenalkan isu yang berkaitan dengan topik yang sedang diselidiki dan menerangkan idea asas penyelidikan ini. Secara khususnya, bab ini menjelaskan dengan ringkas keadaan yang menjamin penyelidikan tentang hasrat keusahawanan (EI) pelajar dan kekurangan dalam literatur sedia ada tentang peranan tingkah laku terancang (TPB) dan daya tahan (RE). Seterusnya, bab ini menjelaskan tujuan penyelidikan, menggariskan soalan-soalan yang menimbulkan masalah yang perlu ditangani dalam penyelidikan ini, kepentingan penyelidikan dan definisi operasional. Bab seterusnya membincangkan tentang latar belakang keusahawanan dan latar belakang keusahawanan dalam pendidikan di Malaysia serta dasar-dasar yang dianggap relevan untuk penyelidikan ini dan terlibat dalam pengembangan keusahawanan dan pendidikan keusahawanan di Malaysia.

